HOTĂRÂREA TRIBUNALULUI (Camera a noua extinsă)

5 noiembrie 2014*

„Politica externă și de securitate comună — Măsuri restrictive adoptate împotriva Siriei — Înghețarea fondurilor — Funcția de guvernator al Băncii Centrale a Siriei — Acțiune în anulare — Comunicarea unui act privind măsuri restrictive — Termen de introducere a acțiunii — Admisibilitate — Dreptul la apărare — Proces echitabil — Obligația de motivare — Sarcina probei — Dreptul la protecție jurisdicțională efectivă — Proporționalitate — Drept de proprietate — Dreptul la respectarea vieții private și de familie — Aplicarea de restricții privind admisia unui resortisant al unui stat membru — Libera circulație a cetățenilor Uniunii”

În cauzele conexate T-307/12 și T-408/13,

Adib Mayaleh, cu domiciliul în Damasc (Siria), reprezentat de G. Karouni și de C. Dumont, avocați,

reclamant,

împotriva

Consiliului Uniunii Europene, reprezentat de J.-P. Hix și de V. Piessevaux, în calitate de agenți,

pârât,

având ca obiect o cerere de anulare în parte, în primul rând, a Deciziei de punere în aplicare 2012/256/PESC a Consiliului din 14 mai 2012 privind punerea în aplicare a Deciziei 2011/782/PESC privind măsuri restrictive împotriva Siriei (JO L 126, p. 9), în al doilea rând, a Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 410/2012 al Consiliului din 14 mai 2012 privind punerea în aplicare a articolului 32 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 36/2012 privind măsuri restrictive având în vedere situația din Siria (JO L 126, p. 3), în al treilea rând, a Deciziei 2012/739/PESC a Consiliului din 29 noiembrie 2012 privind măsuri restrictive împotriva Siriei și de abrogare a Deciziei 2011/782/PESC (JO L 330, p. 21), în al patrulea rând, a Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 363/2013 al Consiliului din 22 aprilie 2013 privind punerea în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 36/2012 privind măsuri restrictive având în vedere situația din Siria (JO L 111, p. 1, rectificare în JO L 127, p. 27) și, în al cincilea rând, a Deciziei 2013/255/PESC a Consiliului din 31 mai 2013 privind măsuri restrictive împotriva Siriei (JO L 147, p. 14),

TRIBUNALUL (Camera a noua extinsă),

compus din domnii G. Berardis (raportor), președinte, și O. Czúcz, doamna I. Pelikánová și domnii A. Popescu și E. Buttigieg, judecători,

grefier: domnul J. Plingers, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 3 aprilie 2014,

* Limba de procedură: franceza.

pronunță prezenta

Hotărâre

Istoricul litigiilor

1 Reclamantul, domnul Adib Mayaleh, resortisant sirian care a dobândit cetățenia franceză, este guvernatorul Băncii Centrale a Siriei. La momentul dobândirii cetățeniei franceze, a adoptat numele francez André Mayard. Acest din urmă nume este singurul care figurează pe pașaportul francez al reclamantului.

2 La 9 mai 2011, Consiliul Uniunii Europene a adoptat, în temeiul articolului 29 TUE, Decizia 2011/273/PESC privind măsuri restrictive împotriva Siriei (JO L 121, p. 11).

3 Articolul 3 alineatul (1) din Decizia 2011/273 prevede că statele membre iau măsurile necesare pentru a împiedica intrarea pe teritoriul lor sau tranzitarea acestuia de către persoane răspunzătoare de represiunea violentă împotriva populației civile din Siria și de către persoane asociate cu acestea, astfel cum figurează în anexa la decizia menționată.

4 Articolul 4 alineatul (1) din Decizia 2011/273 prevede că se îngheață toate fondurile și resursele economice care aparțin, se află în proprietatea ori posesia sau sunt controlate de persoane răspunzătoare de represiunea violentă împotriva populației civile din Siria, precum și de către persoane fizice sau juridice și entități asociate acestora. Modalitățile acestui îngheț sunt definite la celelalte alineate ale aceluiași articol.

5 Potrivit articolului 5 alineatul (1) din Decizia 2011/273, Consiliul întocmește lista persoanelor vizate.

6 La aceeași dată, Consiliul a adoptat, în temeiul articolului 215 alineatul (2) TFUE, Regulamentul (UE) nr. 442/2011 privind măsuri restrictive având în vedere situația din Siria (JO L 121, p. 1). Articolul 4 alineatul (1) din acesta prevede că se îngheață toate fondurile și resursele economice care aparțin, se află în proprietatea ori în posesia sau sunt controlate de persoanele fizice sau juridice, de entitățile și de organismele incluse pe lista din anexa II la regulamentul menționat.

7 Decizia 2011/273 a fost înlocuită de Decizia 2011/782/PESC a Consiliului din 1 decembrie 2011 privind măsuri restrictive împotriva Siriei și de abrogare a Deciziei 2011/273 (JO L 319, p. 56).

8 Articolul 18 alineatul (1) și articolul 19 alineatul (1) din Decizia 2011/782 corespund articolului 3 alineatul (1) și, respectiv, articolului 4 alineatul (1) din Decizia 2011/273, iar, în plus, măsurile restrictive prevăzute în acestea se aplică și persoanelor care beneficiază de pe urma regimului sau care sprijină regimul.

9 Regulamentul nr. 442/2011 a fost înlocuit de Regulamentul (UE) nr. 36/2012 al Consiliului din 18 ianuarie 2012 privind măsuri restrictive având în vedere situația din Siria și de abrogare a Regulamentului nr. 442/2011 (JO L 16, p. 1).

10 Prin Decizia de punere în aplicare 2012/256/PESC a Consiliului din 14 mai 2012 privind punerea în aplicare a Deciziei 2011/782 (JO L 126, p. 9), numele reclamantului a fost adăugat pe lista din anexa I la decizia menționată, cu următoarea motivare, în limba de procedură:

„Adib Mayaleh este responsabil cu furnizarea de sprijin economic și financiar regimului sirian, prin intermediul funcțiilor deținute în calitate de Guvernator al Băncii Naționale a Siriei.”

11 Prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 410/2012 al Consiliului din 14 mai 2012 privind punerea în aplicare a articolului 32 alineatul (1) din Regulamentul nr. 36/2012 (JO L 126, p. 3), numele reclamantului a fost adăugat pe lista din anexa II la regulamentul menționat, cu aceeași motivare precum cea reprodusă la punctul 10 de mai sus.

12 Articolul 21 alineatele (2) și (3) din Decizia 2011/782 prevede:

„(2) Consiliul comunică decizia sa privind includerea pe listă, inclusiv motivele acesteia, persoanei sau entității vizate, fie direct, dacă dispune de adresa acesteia, fie prin publicarea unui anunț, acordând persoanei sau entității în cauză posibilitatea de a prezenta observații.

(3) În cazul în care se transmit observații sau se prezintă dovezi substanțiale noi, Consiliul își reexaminează decizia și informează în consecință persoana sau entitatea în cauză.”

13 Articolul 32 alineatele (2) și (3) din Regulamentul nr. 36/2012 conține o dispoziție similară.

14 La 15 mai 2012, Consiliul a publicat în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* Informarea în atenția persoanelor și a entităților cărora li se aplică măsurile restrictive prevăzute în Decizia 2011/782, astfel cum este pusă în aplicare prin Decizia de punere în aplicare 2012/256, și în Regulamentul nr. 36/2012, astfel cum este pus în aplicare prin Regulamentul de punere în aplicare nr. 410/2012 (JO C 139, p. 19).

15 Potrivit acestei informări, persoanele și entitățile vizate pot înainta o cerere Consiliului, împreună cu documentația probatoare, în scopul reanalizării deciziei de a le include pe listele anexate la actele menționate la punctul 14 de mai sus.

16 Reclamantul nu s-a adresat Consiliului în urma înscrierii sale pe listele în cauză. Totuși, prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 11 iulie 2012, reclamantul a formulat o acțiune având ca obiect anularea Regulamentului de punere în aplicare nr. 410/2012 și a Deciziei de punere în aplicare 2012/256, în măsura în care aceste acte îl privesc.

17 Prin Decizia 2012/739/PESC a Consiliului din 29 noiembrie 2012 privind măsuri restrictive împotriva Siriei și de abrogare a Deciziei 2011/782 (JO L 330, p. 21), măsurile restrictive aplicate reclamantului au fost menținute, numele său figurând în anexa I.A la Decizia 2012/739, cu următoarea motivare:

„Adib Mayaleh este responsabil pentru acordarea de sprijin economic și financiar regimului sirian în calitatea sa de guvernator al Băncii Centrale a Siriei.”

18 La 30 noiembrie 2012, Consiliul a publicat în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* Avizul în atenția persoanelor și a entităților cărora li se aplică măsurile restrictive prevăzute în Decizia 2012/739 și în Regulamentul nr. 36/2012 (JO C 370, p. 6), al cărui conținut coincide în esență cu cel al avizului menționat la punctele 14 și 15 de mai sus.

19 Prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 363/2013 al Consiliului din 22 aprilie 2013 privind punerea în aplicare a Regulamentului nr. 36/2012 (JO L 111, p. 1, rectificare în JO L 127, p. 27), Consiliul a înlocuit anexa II la Regulamentul nr. 36/2012, menținând numele reclamantului în noua anexă, cu aceeași motivare precum cea reprodusă la punctul 17 de mai sus.

20 La 23 aprilie 2013, Consiliul a publicat în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* Avizul în atenția persoanelor și a entităților cărora li se aplică măsurile restrictive prevăzute în Decizia 2012/739, astfel cum este pusă în aplicare prin Decizia de punere în aplicare 2013/185/PESC a Consiliului, și în Regulamentul nr. 36/2012, astfel cum este pus în aplicare prin Regulamentul de punere în aplicare nr. 363/2013 (JO C 115, p. 5), al cărui conținut coincide în esență cu cel al avizului menționat la punctele 14 și 15 de mai sus.

21 Prin Decizia 2013/255/PESC a Consiliului din 31 mai 2013 privind măsuri restrictive împotriva Siriei (JO L 147, p. 14), măsurile restrictive aplicate reclamantului au fost menținute, numele său figurând în anexa I.A la această decizie, cu aceeași motivare precum cea reprodusă la punctul 17 de mai sus.

22 La 1 iunie 2013, Consiliul a publicat în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* Avizul în atenția persoanelor și a entităților cărora li se aplică măsurile restrictive prevăzute în Decizia 2013/255 și în Regulamentul nr. 36/2012 (JO C 155, p. 1), al cărui conținut coincide în esență cu cel al avizului menționat la punctele 14 și 15 de mai sus.

Procedura și concluziile părților

23 Astfel cum s-a amintit la punctul 16 de mai sus, prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 11 iulie 2012, reclamantul a formulat o acțiune având ca obiect anularea Regulamentului de punere în aplicare nr. 410/2012 și a Deciziei de punere în aplicare 2012/256, în măsura în care aceste acte îl priveau. Această acțiune a fost înregistrată sub numărul T-307/12.

24 Prin memoriul depus la grefa Tribunalului la 30 ianuarie 2013, reclamantul a solicitat permisiunea de a-și adapta concluziile în cauza T-307/12 astfel încât cererea sa de anulare să vizeze și Decizia 2012/739, în măsura în care aceasta îl privea (denumită în continuare „cererea de includere în obiectul acțiunii a Deciziei 2012/739”).

25 Prin scrisoarea depusă la grefa Tribunalului la 27 februarie 2013, Consiliul a comunicat că nu are observații cu privire la cererea de includere în obiectul acțiunii a Deciziei 2012/739.

26 Prin memoriul depus la grefa Tribunalului la 30 iulie 2013, reclamantul a solicitat permisiunea de a-și adapta concluziile în cauza T-307/12 astfel încât cererea sa de anulare să vizeze și Regulamentul de punere în aplicare nr. 363/2013 și Decizia 2013/255, în măsura în care aceste acte îl priveau (denumite în continuare „cererea de includere în obiectul acțiunii a Regulamentului de punere în aplicare nr. 363/2013” și, respectiv, „cererea de includere în obiectul acțiunii a Deciziei 2013/255”). La aceeași dată, reclamantul a formulat de asemenea o a doua acțiune, care a fost înregistrată sub numărul T-408/13, prin care a solicitat anularea Regulamentului de punere în aplicare nr. 363/2013 și a Deciziei 2013/255, în măsura în care aceste acte îl priveau.

27 În cauza T-307/12, prin scrisoarea depusă la grefa Tribunalului la 6 septembrie 2013, Consiliul a comunicat că nu are observații nici cu privire la cererea de includere în obiectul acțiunii a Regulamentului de punere în aplicare nr. 363/2013 și nici cu privire la cererea de includere în obiectul acțiunii a Deciziei 2013/255.

28 În cauza T-408/13, în cadrul măsurilor de organizare a procedurii prevăzute la articolul 64 din Regulamentul său de procedură, Tribunalul (Camera a noua) a solicitat Consiliului să precizeze dacă Regulamentul de punere în aplicare nr. 363/2013 și Decizia 2013/255 au fost comunicate reclamantului în mod direct.

29 Prin scrisoarea depusă la grefa Tribunalului la 15 octombrie 2013, Consiliul a prezentat două scrisori, datate 13 mai 2013 și, respectiv, 3 iunie 2013, prin care comunicase unuia dintre reprezentanții reclamantului în cauza T-307/12, avocatului Karouni, mai întâi Regulamentul de punere în aplicare nr. 363/2013, iar ulterior Decizia 2013/255.

30 Prin scrisoarea depusă la grefa Tribunalului la 30 octombrie 2013, reclamantul a confirmat că reprezentantul său a primit comunicările sus-menționate la 17 mai 2013 și, respectiv, la 6 iunie 2013. Reclamantul a subliniat însă că nici Regulamentul de punere în aplicare nr. 363/2013 și nici Decizia 2013/255 nu i-au fost comunicate în mod direct la adresa lui.

31 În temeiul articolului 50 din Regulamentul de procedură, după ascultarea părților, cauzele T-307/12 și T-408/13 au fost reunite, pentru buna desfășurare a procedurii scrise, a procedurii orale și în vederea pronunțării deciziei prin care se finalizează judecata, prin Ordonanța președintelui Camerei a noua a Tribunalului din 6 noiembrie 2013.

32 La 18 decembrie 2013, Consiliul a depus memoriul în apărare în cauza T-408/13.

33 Prin Decizia din 6 ianuarie 2014, Tribunalul (Camera a noua) a decis că nu este necesar un al doilea schimb de memorii, în temeiul articolului 47 alineatul (1) din Regulamentul de procedură.

34 Prin scrisoarea depusă la grefa Tribunalului la 21 ianuarie 2014, reclamantul a solicitat permisiunea de a depune o replică în cauza T-408/13, pentru a putea adopta o poziție cu privire la cauzele de inadmisibilitate invocate de Consiliu în memoriul în apărare menționat la punctul 32 de mai sus.

35 La 22 ianuarie 2014, în temeiul articolului 14 din Regulamentul de procedură și la propunerea Camerei a noua, Tribunalul a decis să trimită prezentele cauze în fața Camerei a noua extinse.

36 Prin memoriul depus la grefa Tribunalului la 22 ianuarie 2014, reclamantul a solicitat permisiunea de a-și adapta concluziile astfel încât cererile sale de anulare să vizeze și Decizia 2013/760/PESC a Consiliului din 13 decembrie 2013 de modificare a Deciziei 2013/255 (JO L 335, p. 50) și Regulamentul (UE) nr. 1332/2013 al Consiliului din 13 decembrie 2013 de modificare a Regulamentului nr. 36/2012 (JO L 335, p. 3), în măsura în care aceste acte îl priveau.

37 Prin Decizia din 13 februarie 2014, Tribunalul (Camera a noua extinsă) a respins solicitarea reclamantului menționată la punctul 34 de mai sus.

38 Pe baza raportului judecătorului raportor, Tribunalul (Camera a noua extinsă) a decis deschiderea procedurii orale și, în cadrul măsurilor de organizare a procedurii prevăzute la articolul 64 din Regulamentul de procedură, a invitat părțile să răspundă la anumite întrebări. Au fost de asemenea solicitate informații Republicii Franceze, în temeiul articolului 24 al doilea paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene.

39 Părțile au dat curs acestor măsuri în termenul acordat. De asemenea, Republica Franceză a furnizat informațiile solicitate.

40 Pledoariile părților și răspunsurile acestora la întrebările orale adresate de Tribunal au fost ascultate în ședința din 3 aprilie 2014. Cu această ocazie, reclamantul a declarat în special, pe de o parte, că acțiunea în cauza T-408/13 fusese formulată în subsidiar, pentru a ține seama de ipoteza în care Tribunalul ar constata inadmisibilitatea concluziilor sale în cauza T-307/12, astfel cum au fost adaptate prin cererile menționate la punctele 24 și 26 de mai sus, și, pe de altă parte, că renunțase la cererea de adaptare a concluziilor menționată la punctul 36 de mai sus. La rândul său, Consiliul a arătat că Regulamentul de punere în aplicare nr. 363/2013 fusese atacat tardiv. În subsidiar, în ipoteza în care Tribunalul ar considera că rectificarea acestui regulament de punere în aplicare publicată în Jurnalul Oficial la 9 mai 2013 (denumită în continuare „rectificarea din 9 mai 2013”) ar fi trebuit comunicată reclamantului, Consiliul a solicitat ca acțiunea să fie declarată inadmisibilă în măsura în care privește regulamentul de punere în aplicare menționat și a lăsat la latitudinea Tribunalului aprecierea cu privire la rectificarea amintită. S-a luat act de aceste declarații în procesul-verbal al ședinței.

41 În cauza T-307/12, reclamantul solicită Tribunalului:

— anularea Deciziei de punere în aplicare 2012/256, în măsura în care îl privește;

— anularea Regulamentului de punere în aplicare nr. 410/2012, în măsura în care îl privește;

— anularea Deciziei 2012/739, în măsura în care îl privește;

— anularea Regulamentului de punere în aplicare nr. 363/2013, în măsura în care îl privește;

— anularea Deciziei 2013/255, în măsura în care îl privește;

— obligarea Consiliului la plata cheltuielilor de judecată.

42 În cauza T-408/13, reclamantul solicită Tribunalului:

— anularea Regulamentului de punere în aplicare nr. 363/2013, în măsura în care îl privește;

— anularea Deciziei 2013/255, în măsura în care îl privește;

— obligarea Consiliului la plata cheltuielilor de judecată.

43 În cauza T-307/12, Consiliul solicită Tribunalului:

— respingerea acțiunii;

— obligarea reclamantului la plata cheltuielilor de judecată.

44 În cauza T-408/13, Consiliul solicită Tribunalului:

— declararea inadmisibilității acțiunii;

— cu titlu subsidiar, declararea inadmisibilității acțiunii, în măsura în care aceasta privește Regulamentul de punere în aplicare nr. 363/2013;

— cu titlu încă mai subsidiar, declararea acțiunii ca nefondată;

— obligarea reclamantului la plata cheltuielilor de judecată.

În drept

A – *Cu privire la acțiunea în cauza T-307/12*

1. *Cu privire la admisibilitatea cererilor de adaptare a concluziilor*

45 Reclamantul a solicitat extinderea obiectului acțiunii sale în cauza T-307/12 astfel încât aceasta să vizeze și Decizia 2012/739, Regulamentul de punere în aplicare nr. 363/2013 și Decizia 2013/255.

a) Cu privire la cererea de includere în obiectul acțiunii a Deciziei 2012/739 și a Deciziei 2013/255

46 Trebuie amintit că, astfel cum rezultă din cuprinsul punctelor 17 și 20 de mai sus, după introducerea cererii în cauza T-307/12, pe de o parte, Decizia 2011/782, astfel cum a fost modificată prin Decizia de punere în aplicare 2012/256, a fost abrogată și înlocuită prin Decizia 2012/739 și, pe de altă parte, întrucât Decizia 2012/739 nu mai era aplicabilă, a fost adoptată Decizia 2013/255. Numele reclamantului figurează pe listele care constituie anexa I la Decizia 2012/739 și la Decizia 2013/255, cu motivarea reprodusă la punctul 17 de mai sus.

47 În această privință, trebuie observat că, atunci când actul atacat inițial este înlocuit, în cursul procedurii, cu un alt act având același obiect, acesta din urmă trebuie considerat un element nou, care permite reclamantului să își adapteze concluziile și motivele. Astfel, nu este admisibil ca o instituție sau un organ al Uniunii Europene, pentru a face față criticilor conținute într-o cerere îndreptată împotriva unuia dintre actele sale, să poată adapta actul atacat sau să îl înlocuiască cu altul și să se prevaleze, în cursul procedurii, de această modificare sau de această înlocuire pentru a priva cealaltă parte de posibilitatea de a-și extinde concluziile și motivele inițiale la actul ulterior sau de a prezenta concluzii și motive suplimentare împotriva acestuia (Hotărârea Curții din 3 martie 1982, Alpha Steel/Comisia, 14/81, Rec., p. 749, punctul 8, și Hotărârea Tribunalului din 6 septembrie 2013, Bank Melli Iran/Consiliul, T-35/10 și T-7/11, punctul 53).

48 Pe de altă parte, pentru a fi admisibilă, o cerere de adaptare a concluziilor trebuie să fie prezentată în termenul de introducere a acțiunii de două luni prevăzut la articolul 263 al șaselea paragraf TFUE, majorat cu termenul pentru considerente de distanță de zece zile prevăzut la articolul 102 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, precum și, dacă este cazul, cu cele paisprezece zile suplimentare prevăzute la articolul 102 alineatul (1) din acest regulament (a se vedea punctul 65 de mai jos). Acest termen de introducere a acțiunii este de ordine publică și trebuie aplicat de instanța Uniunii astfel încât să se asigure securitatea juridică, precum și egalitatea justițiabililor în fața legii. Revine, așadar, instanței să verifice, eventual din oficiu, dacă acest termen a fost respectat (a se vedea Hotărârea Bank Melli Iran/Consiliul, punctul 47 de mai sus, punctul 55 și jurisprudența citată).

49 Trebuie să se recunoască admisibilitatea cererii de includere în obiectul acțiunii a Deciziei 2012/739 și a cererii de includere în obiectul acțiunii a Deciziei 2013/255. Astfel, întrucât aceste decizii, în temeiul cărora reclamantul este în continuare vizat de măsurile restrictive împotriva Siriei, au fost adoptate la 29 noiembrie 2012 și, respectiv, la 31 mai 2013, este necesar să se constate că cererile menționate, depuse la grefa Tribunalului la 30 ianuarie 2013 și, respectiv, la 30 iulie 2013, au fost în mod necesar formulate în termenul de introducere a acțiunii aplicabil pentru fiecare dintre deciziile în cauză.

b) Cu privire la cererea de includere în obiectul acțiunii a Regulamentului de punere în aplicare nr. 363/2013

50 Deși, în observațiile sale depuse la grefa Tribunalului la 6 septembrie 2013 (a se vedea punctul 27 de mai sus), Consiliul nu a invocat tardivitatea cererii de includere în obiectul acțiunii a Regulamentului de punere în aplicare nr. 363/2013, acesta a susținut, în ședința comună celor două cauze conexate, că reclamantul a atacat acest act în afara termenelor. În esență, astfel cum precizase deja în memoriul în apărare privind cauza T-408/13, Consiliul a susținut că reclamantul ar fi trebuit să se adreseze Tribunalului cel târziu la 29 iulie 2013, având în vedere, pe de o parte, faptul că, la 17 mai 2013, unul dintre avocații care îl reprezentau deja pe reclamant în cauza T-307/12 a confirmat primirea comunicării regulamentului de punere în aplicare menționat transmise de Consiliu la adresa cabinetului său și, pe de altă parte, dispozițiile privind termenele de introducere a acțiunii prevăzute la articolul 263 al șaselea paragraf TFUE, la articolul 102 alineatul (2) și la articolul 101 alineatul (2) primul paragraf din Regulamentul de procedură.

51 În ședință, reclamantul a susținut că această comunicare nu era valabilă și că, în consecință, cererea de includere în obiectul acțiunii a Regulamentului de punere în aplicare nr. 363/2013 nu era tardivă.

52 Este necesar să se analizeze aspectul dacă Consiliul era obligat să comunice reclamantului Regulamentul de punere în aplicare nr. 363/2013 și, în cazul unui răspuns afirmativ, care erau modalitățile în care trebuia realizată această comunicare.

Cu privire la obligația de a comunica reclamantului Regulamentul de punere în aplicare nr. 363/2013

53 Cu titlu introductiv, trebuie observat că principiile amintite la punctele 47 și 48 de mai sus se aplică și atunci când este vorba despre o cerere de adaptare a concluziilor care vizează un act, precum Regulamentul de punere în aplicare nr. 363/2013, care, fără a abroga un act anterior, menține înscrierea unei persoane pe listele cu persoane vizate de măsuri restrictive, în urma unei proceduri de reexaminare expres impuse de reglementarea aplicabilă (a se vedea în acest sens Hotărârea Bank Melli Iran/Consiliul, punctul 47 de mai sus, punctul 54).

54 Pe de altă parte, trebuie arătat că, potrivit jurisprudenței, principiul protecției jurisdicționale efective presupune că autoritatea Uniunii care adoptă sau menține măsuri restrictive individuale față de o persoană sau de o entitate, precum în speță, comunică motivele pe care se întemeiază aceste măsuri, fie la momentul când sunt adoptate măsurile respective, fie, cel puțin, cât mai rapid posibil după adoptare, pentru a le permite acestor persoane sau entități exercitarea dreptului lor de a formula o cale de atac (a se vedea Hotărârea Bank Melli Iran/Consiliul, punctul 47 de mai sus, punctul 56 și jurisprudența citată).

55 În speță, acest principiu se aplică la articolul 32 alineatele (1) și (2) din Regulamentul nr. 36/2012, potrivit căruia:

„(1) În cazul în care Consiliul decide să aplice măsuri […] [restrictive] unei persoane fizice sau juridice, unei entități sau unui organism, acesta modifică anexa II sau anexa IIa în consecință.

(2) Consiliul comunică decizia sa, inclusiv motivele includerii pe listă, persoanei fizice sau juridice, entității sau organismului menționat la alineatul (1), fie direct, dacă dispune de adresa acestuia, fie prin publicarea unui anunț, oferind persoanei fizice sau juridice, entității sau organismului în cauză posibilitatea de a formula observații.”

56 Rezultă că termenul pentru introducerea unei acțiuni în anulare împotriva unui act prin care se impun măsuri restrictive în privința unei persoane sau a unei entități începe să curgă doar de la data comunicării acestui act persoanei interesate, iar nu de la data publicării actului respectiv, având în vedere faptul că, în privința persoanelor afectate de aceste măsuri, acesta este similar cu o serie de decizii individuale. De asemenea, termenul pentru prezentarea unei cereri având ca obiect extinderea concluziilor și a motivelor la un act care menține măsurile respective începe să curgă doar de la data comunicării acestui nou act persoanei sau entității în cauză (a se vedea în acest sens Hotărârea Bank Melli Iran/Consiliul, punctul 47 de mai sus, punctul 57; a se vedea de asemenea în acest sens și prin analogie Hotărârea Curții din 23 aprilie 2013, Gbagbo și alții/Consiliul, C-478/11 P- C-482/11 P, punctele 56-58).

57 În speță, Regulamentul de punere în aplicare nr. 363/2013 este un act prin care Consiliul a menținut numele reclamantului pe lista anexată la Regulamentul nr. 36/2012. În consecință, Consiliul era obligat să comunice reclamantului un astfel de act, indiferent de aspectul dacă, pentru a decide această menținere, Consiliul s-a întemeiat pe elemente noi. Astfel, contrar celor susținute de Consiliu în ședință, nu rezultă nicidecum din Hotărârea Tribunalului din 4 februarie 2014, Syrian Lebanese Commercial Bank/Consiliul (T-174/12 și T-80/13, punctul 149), că obligația de comunicare către persoana interesată a unui act prin care se mențin măsuri restrictive în privința sa există numai în cazul în care actul respectiv se întemeiază pe elemente noi în raport cu cele care justificaseră inițial adoptarea unor asemenea măsuri. În realitate, jurisprudența invocată de Consiliu privește aspectul dacă respectarea dreptului la apărare al unei persoane vizate de măsuri restrictive impune ca această persoană să fie ascultată anterior adoptării unui act prin care se mențin astfel de măsuri în privința sa. În acest context, jurisprudența a stabilit că dreptul de a fi ascultat înainte de adoptarea actelor de menținere a măsurilor restrictive în privința persoanelor deja vizate de aceste măsuri presupune ca Consiliul să fi reținut elemente noi împotriva acestor persoane (a se vedea Hotărârea Syrian Lebanese Commercial Bank/Consiliul, citată anterior, punctul 149 și jurisprudența citată).

58 Rezultă că, în speță, Consiliul era obligat să comunice reclamantului Regulamentul de punere în aplicare nr. 363/2013.

Cu privire la alternativa între comunicarea directă a Regulamentului de punere în aplicare nr. 363/2013 persoanelor interesate și publicarea unui anunț în Jurnalul Oficial cu privire la acest act

59 Pentru a stabili care era evenimentul declanșator al termenului pe care reclamantul trebuia să îl respecte pentru a contesta la Tribunal Regulamentul de punere în aplicare nr. 363/2013, trebuie stabilit care erau modalitățile în care Consiliul era obligat să îi comunice acest act.

60 Din jurisprudență rezultă că articolul 32 alineatele (1) și (2) din Regulamentul nr. 36/2012 trebuie interpretat în sensul că, atunci când Consiliul dispune de adresa unei persoane vizate de măsuri restrictive, în lipsa unei comunicări directe a actelor care conțin aceste măsuri, termenul de introducere a acțiunii pe care persoana în cauză trebuie să îl respecte pentru a contesta actele respective la Tribunal nu începe să curgă. Astfel, numai atunci când este imposibil să se comunice în mod individual persoanei interesate actul prin care sunt adoptate sau sunt menținute măsuri restrictive în privința sa, publicarea unui anunț în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* declanșează curgerea acestui termen (a se vedea în acest sens Hotărârea Bank Melli Iran/Consiliul, punctul 47 de mai sus, punctul 59, și Hotărârea Syrian Lebanese Commercial Bank/Consiliul, punctul 57 de mai sus, punctele 59 și 60; a se vedea de asemenea în acest sens și prin analogie Hotărârea Gbagbo și alții/Consiliul, punctul 56 de mai sus, punctele 61 și 62).

61 În această privință, trebuie observat că se poate considera că Consiliul se află în imposibilitatea de a comunica în mod individual unei persoane fizice sau juridice sau unei entități un act care conține măsuri restrictive care o privesc fie atunci când adresa persoanei sau a entității respective nu este publică și nu i-a fost furnizată, fie atunci când comunicarea transmisă la adresa de care dispune Consiliul nu ajunge la destinatar, în pofida demersurilor întreprinse de acesta, cu toată diligența necesară, în scopul de a efectua o astfel de comunicare.

62 În speță, este cert că, la 23 aprilie 2013, data adoptării Regulamentului de punere în aplicare nr. 363/2013, Consiliul dispunea de adresa reclamantului. Astfel, cererea de sesizare a instanței în cauza T-307/12, depusă la grefa Tribunalului la 11 iulie 2012 și notificată Consiliului la 13 iulie 2012, cuprindea domiciliul reclamantului, conform articolului 44 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul de procedură, și preciza astfel că acesta era domiciliat la Banca Centrală a Siriei, a cărei adresă era de asemenea indicată.

63 Prin urmare, în principiu, trebuie exclus faptul că publicarea în Jurnalul Oficial a anunțului privind în special Regulamentul de punere în aplicare nr. 363/2013, menționat la punctul 20 de mai sus, ar putea fi considerată drept evenimentul declanșator al curgerii termenului pe care reclamantul trebuia să îl respecte pentru a contesta acest act la Tribunal.

64 În speță, întrucât Consiliul nici măcar nu a pretins că era în imposibilitatea de a comunica în mod direct reclamantului Regulamentul de punere în aplicare nr. 363/2013 (a se vedea în acest sens Hotărârea Syrian Lebanese Commercial Bank/Consiliul, punctul 57 de mai sus, punctul 61), data publicării anunțului menționat poate constitui punctul de plecare al termenului de introducere a acțiunii numai în ipoteza în care s-ar dovedi că o astfel de comunicare directă a eșuat (a se vedea punctul 61 de mai sus). Or, acest lucru nu s-a întâmplat în speță.

65 Pe de altă parte, trebuie arătat că, atunci când Consiliul dispune de adresa la care este domiciliată o persoană vizată de măsuri restrictive și îi comunică acesteia în mod valabil la adresa respectivă actele care conțin măsurile în cauză, nu se poate atribui nicio relevanță faptului că termenul de introducere a acțiunii împotriva acestor acte ar putea fi mai favorabil persoanei respective dacă ar fi calculat începând de la data publicării anunțului privind actele în cauză în Jurnalul Oficial, având în vedere în

special aplicarea articolului 102 alineatul (1) din Regulamentul de procedură, care prevede paisprezece zile suplimentare pentru calculul termenului de introducere a acțiunii începând de la data publicării unui act în Jurnalul Oficial (a se vedea în acest sens Hotărârea Syrian Lebanese Commercial Bank/Consiliul, punctul 57 de mai sus, punctul 65). Astfel, o comunicare directă primită de destinatar îi permite acestuia să ia cunoștință de conținutul actelor care îl privesc, precum și de motivele pe care acestea se întemeiază. În consecință, data primirii unei astfel de comunicări declanșează termenul de introducere a acțiunii împotriva acestor acte (a se vedea în acest sens și prin analogie Ordonanța Tribunalului din 4 iunie 2012, ICO Satellite/Comisia, T-350/09, nepublicată în Repertoriu, punctele 29 și 33, și Ordonanța Tribunalului din 18 decembrie 2012, Ungaria/Comisia, T-320/11, nepublicată în Repertoriu, punctele 19 și 23). În plus, trebuie amintit că obiectivul termenului suplimentar de paisprezece zile prevăzut la articolul 102 alineatul (1) din Regulamentul de procedură constă în a garanta persoanelor interesate un interval de timp suficient pentru a formula o acțiune împotriva actelor publicate și a actelor care au fost comunicate persoanelor interesate prin publicarea unui anunț (a se vedea în acest sens Hotărârea Syrian Lebanese Commercial Bank/Consiliul, punctul 57 de mai sus, punctele 64 și 65). În schimb, atunci când un act a făcut obiectul unei comunicări directe către persoana interesată, nu există niciun motiv pentru a se acorda acesteia un astfel de termen.

66 Întrucât din cele de mai sus rezultă că, pe de o parte, Consiliul era obligat să comunice în mod direct reclamantului Regulamentul de punere în aplicare nr. 363/2013 și, pe de altă parte, că, în ipoteza în care o asemenea comunicare nu ar fi fost efectuată în mod valabil, termenul pe care reclamantul trebuia să îl respecte pentru a contesta acest act la Tribunal nu ar fi început niciodată să curgă, trebuie să se stabilească dacă Consiliul și-a îndeplinit această obligație.

Cu privire la modalitățile de comunicare către reclamant a Regulamentului de punere în aplicare nr. 363/2013

67 Este cert, pe de o parte, că Consiliul nu a comunicat Regulamentul de punere în aplicare nr. 363/2013 la adresa reclamantului de la Banca Centrală a Siriei și, pe de altă parte, că unul dintre avocații care îl reprezintă pe reclamant în cauza T-307/12 a primit, la 17 mai 2013, o scrisoare din partea Consiliului datată 13 mai 2013, la care era anexat Regulamentul de punere în aplicare nr. 363/2013 (denumită în continuare „scrisoarea primită la 17 mai 2013”).

68 Reclamantul susține că scrisoarea primită la 17 mai 2013 nu este o comunicare valabilă pentru motivul că Consiliul, în primul rând, nu i-a comunicat rectificarea din 9 mai 2013 (a se vedea punctul 40 de mai sus), în al doilea rând, a introdus scrisoarea menționată într-un plic unic, care conținea și comunicări privind alți clienți ai cabinetului reprezentanților săi, și, în al treilea rând, nu a utilizat adresa reclamantului de la Banca Centrală a Siriei.

69 În ceea ce privește primul argument al reclamantului, este necesar să se observe că, desigur, Regulamentul de punere în aplicare nr. 363/2013 a făcut obiectul rectificării din 9 mai 2013 și că nu reiese din dosar că această rectificare era anexată la scrisoarea primită la 17 mai 2013. Totuși, părțile nu contestă faptul că rectificarea din 9 mai 2013 urmărea exclusiv să corecteze modul în care numele persoanelor care figurau pe listele anexate la regulamentul de punere în aplicare în cauză fuseseră scrise în arabă.

70 În această privință, este necesar să se arate, mai întâi, că Regulamentul de punere în aplicare nr. 363/2013, atât în versiunea originală, cât și în cea rezultată în urma rectificării din 9 mai 2013, menționează numele persoanelor redate în listele din anexă cu caractere latine, mențiunea în arabă figurând numai între paranteze. În continuare, actele care conțin măsuri restrictive împotriva Siriei adoptate înaintea acestui regulament de punere în aplicare conțineau numai versiunea cu caractere latine a numelor persoanelor vizate, fapt care nu l-a împiedicat pe reclamant să ia cunoștință de acestea și să le conteste la Tribunal. În sfârșit, araba nu este o limbă oficială a Uniunii.

71 În aceste împrejurări, trebuie să se considere că rectificarea din 9 mai 2013 nu influențează efectele pe care le produce Regulamentul de punere în aplicare nr. 363/2013 în privința reclamantului (a se vedea în acest sens și prin analogie Hotărârea Curții din 2 iunie 1994, AC-ATEL Electronics, C-30/93, Rec., p. I-2305, punctul 24). În consecință, faptul că la scrisoarea primită la 17 mai 2013 era anexat Regulamentul de punere în aplicare nr. 363/2013, iar nu rectificarea din 9 mai 2013, nu permite să se considere că nu era vorba despre o comunicare valabilă, astfel încât primul argument al reclamantului trebuie înlăturat.

72 Nici al doilea argument al reclamantului nu este fondat. Astfel, este suficient să se arate că, în scrisoarea primită la 17 mai 2013, s-a precizat în mod clar, în rubrica „obiect”, că aceasta îl privea pe reclamant. De asemenea, este evident că expresia „clientul dumneavoastră”, care figurează în textul, desigur, standardizat, al scrisorii menționate, nu se referă la orice client al cabinetului reprezentanților reclamantului, ci la acesta din urmă. Pe de altă parte, scrisoarea în cauză poartă un număr de înregistrare al Secretariatului general al Consiliului, care permite în principiu distingerea ei de celelalte scrisori din plicul unic primit de reprezentantul reclamantului.

73 În ceea ce privește al treilea argument al reclamantului, trebuie amintit că articolul 263 al șaselea paragraf TFUE se referă la „notificarea [actului] reclamantului”, iar nu la notificarea actului reprezentantului acestuia.

74 În consecință, atunci când un act trebuie să facă obiectul unei notificări pentru ca termenul de introducere a acțiunii să înceapă să curgă, aceasta trebuie în principiu să fie adresată destinatarului actului respectiv, iar nu avocaților care îl reprezintă. Astfel, potrivit jurisprudenței, notificarea reprezentantului unui reclamant este echivalentă cu notificarea destinatarului numai în cazul în care o astfel de formă de notificare este prevăzută în mod expres de o reglementare sau de un acord între părți (a se vedea în acest sens Ordonanța Tribunalului din 8 iulie 2009, Thoss/Curtea de Conturi, T-545/08, nepublicată în Repertoriu, punctele 41 și 42, și Hotărârea Tribunalului din 11 iulie 2013, BVGD/Comisia, T-104/07 și T-339/08, nepublicată în Repertoriu, punctul 146).

75 În speță, trebuie să se țină seama și de reglementarea aplicabilă, și anume articolul 32 alineatele (1) și (2) din Regulamentul nr. 36/2012 (a se vedea punctul 55 de mai sus), și să se constate că aceasta nu face nicio trimitere explicită la posibilitatea ca notificarea vizată de jurisprudența amintită la punctul anterior să ia forma comunicării unui act către avocat care reprezintă persoana vizată de acesta.

76 Rezultă că, prin comunicarea Regulamentului de punere în aplicare nr. 363/2013 unuia dintre avocații care îl reprezentau pe reclamant în cauza T-307/12, Consiliul nu s-a conformat literei reglementării menționate, pe care el însuși și-a impus-o.

77 În plus, trebuie arătat că niciun element din dosar nu permite să se considere că a existat un acord între părți, în sensul jurisprudenței amintite la punctul 74 de mai sus, care să permită Consiliului să comunice Regulamentul de punere în aplicare nr. 363/2013 reprezentantului în cauză. În acest sens, trebuie să se observe că reclamantul nu s-a adresat niciodată Consiliului, în mod direct sau prin intermediul avocaților săi, ceea ce înseamnă că existența unui astfel de acord ar fi putut rezulta numai din schimbul de înscrisuri care a avut loc în fața Tribunalului în cadrul prezentelor acțiuni. Or, aceste înscrisuri nu permit să se considere că a fost încheiat un astfel de acord.

78 În aceste împrejurări, este necesar să se constate că, întrucât Consiliul nu a comunicat în mod valabil reclamantului Regulamentul de punere în aplicare nr. 363/2013, acesta nu era, la data de 30 iulie 2013, decăzut din dreptul de a introduce cererea de includere a acestui act în obiectul acțiunii. Astfel, cauza de inadmisibilitate invocată de Consiliu în privința acestei cereri nu poate fi decât respinsă.

79 În consecință, în cadrul examinării pe fond a acțiunii în cauza T-307/12, trebuie să se considere că reclamantul poate solicita anularea Deciziei 2011/782, astfel cum a fost modificată prin Decizia de punere în aplicare 2012/256, a Regulamentului nr. 36/2012, astfel cum a fost modificat prin

Regulamentul de punere în aplicare nr. 410/2012, a Deciziei 2012/739, a Regulamentului de punere în aplicare nr. 363/2013 și a Deciziei 2013/255 (denumite în continuare, împreună, „actele atacate”), în măsura în care aceste acte îl vizează.

2. *Cu privire la fond*

80 În susținerea acțiunii formulate, reclamantul invocă, în esență, patru motive, întemeiate:

— primul, pe încălcarea dreptului la apărare, a dreptului la un proces echitabil și a dreptului la protecție jurisdicțională efectivă;

— al doilea, pe încălcarea obligației de motivare;

— al treilea, pe lipsa dovedirii unei legături suficiente între el și situația care se află la originea adoptării măsurilor restrictive împotriva Siriei, precum și pe încălcarea principiului proporționalității;

— al patrulea, pe încălcarea principiului proporționalității, a dreptului de proprietate, a dreptului la respectarea vieții private și de familie, a dreptului la liberă circulație, precum și pe încălcarea normelor naționale și ale Uniunii rezervate cetățenilor statelor membre și ai Uniunii.

81 Trebuie analizat mai întâi cel de al doilea motiv, apoi primul motiv, iar ulterior celelalte motive.

a) Cu privire la al doilea motiv, întemeiat pe încălcarea obligației de motivare

82 Reclamantul arată că actele atacate nu precizează motivele specifice și concrete pentru care Consiliul a considerat, în exercitarea puterii sale de apreciere, că trebuia să fie vizat de măsurile restrictive împotriva Siriei. Motivarea furnizată în actele respective ar fi vagă și generală și s-ar limita să menționeze funcția profesională a reclamantului, în loc să invoce elementele obiective care permit să se concluzioneze că participă, printr-un comportament efectiv, la acțiunile reproșate Băncii Centrale a Siriei și legate de represiunea împotriva populației civile.

83 Pe de altă parte, nu i s-ar fi comunicat nicio motivare suplimentară după adoptarea actelor atacate.

84 Consiliul contestă argumentele reclamantului.

85 Trebuie amintit că obligația de a motiva un act cauzator de prejudiciu, astfel cum este prevăzută la articolul 296 al doilea paragraf TFUE, are ca scop, pe de o parte, să acorde persoanei interesate indicații suficiente pentru a ști dacă actul este bine fundamentat sau dacă este, eventual, afectat de un viciu care permite contestarea validității sale în fața instanței Uniunii și, pe de altă parte, să dea posibilitatea acestei instanțe să își exercite controlul asupra legalității actului respectiv. Obligația de motivare enunțată astfel constituie un principiu esențial al dreptului Uniunii de la care nu se poate deroga decât în considerarea unor motive imperative. Prin urmare, motivarea trebuie, în principiu, să fie comunicată persoanei interesate în același timp cu actul cauzator de prejudiciu, lipsa sa neputând fi regularizată prin faptul că persoana interesată ia cunoștință de motivarea actului în cursul procedurii în fața instanței Uniunii (a se vedea în acest sens Hotărârea Curții din 15 noiembrie 2012, Consiliul/Bamba, C-417/11 P, punctul 49, și Hotărârea Tribunalului din 14 octombrie 2009, Bank Melli Iran/Consiliul, T-390/08, Rep., p. II-3967, punctul 80).

86 Prin urmare, cu excepția situației în care există motive imperative care țin de securitatea Uniunii sau a statelor sale membre ori de modul de desfășurare a relațiilor lor internaționale care să împiedice comunicarea anumitor elemente, Consiliul este obligat să aducă la cunoștința unei persoane sau a unei entități care face obiectul unor măsuri restrictive motivele specifice și concrete pentru care

consideră că era necesară adoptarea acestora. Consiliul trebuie astfel să menționeze elementele de fapt și de drept de care depinde justificarea legală a măsurilor în cauză și considerentele care l-au determinat să le adopte (a se vedea în acest sens Hotărârea din 14 octombrie 2009, Bank Melli Iran/Consiliul, punctul 85 de mai sus, punctul 81).

87 Pe de altă parte, motivarea trebuie să fie adaptată naturii actului în cauză și contextului în care actul a fost adoptat. Cerința motivării trebuie apreciată în funcție de împrejurările cauzei, în special de conținutul actului, de natura motivelor invocate și de interesul destinatarilor sau al altor persoane vizate în mod direct și individual de actul respectiv de a primi explicații. Nu este obligatoriu ca motivarea să specifice toate elementele de fapt și de drept pertinente, în măsura în care caracterul suficient al unei motivări trebuie apreciat nu numai prin prisma modului de redactare, ci și în raport cu contextul său, precum și cu ansamblul normelor juridice care reglementează materia respectivă. În special, un act cauzator de prejudiciu este suficient motivat atunci când intervine într-un context cunoscut de persoana interesată, care îi permite acesteia să înțeleagă semnificația măsurii adoptate în privința sa (Hotărârea Consiliul/Bamba, punctul 85 de mai sus, punctele 53 și 54, și Hotărârea din 14 octombrie 2009, Bank Melli Iran/Consiliul, punctul 85 de mai sus, punctul 82).

88 În speță, motivarea furnizată de Consiliu după înscrierea reclamantului pe listele cu măsurile restrictive împotriva Siriei a fost întotdeauna, în esență, că acesta exercită funcția de guvernator al Băncii Centrale a Siriei.

89 În această privință, trebuie arătat că, contrar celor susținute de reclamant în răspunsul la o întrebare adresată de Tribunal, diferențele de redactare nesemnificative, în limba de procedură, dintre motivarea Deciziei de punere în aplicare 2012/256 și a Regulamentului de punere în aplicare nr. 410/2012 (a se vedea punctele 10 și 11 de mai sus), pe de o parte, și motivarea Deciziei 2012/739, a Regulamentului de punere în aplicare nr. 363/2013 și a Deciziei 2013/255 (a se vedea punctele 17 și 21 de mai sus), pe de altă parte, nu afectează în niciun fel esența motivării furnizate de Consiliu.

90 Astfel, faptul de a considera că reclamantul este responsabil de furnizarea de sprijin economic și financiar regimului sirian, prin intermediul funcției de guvernator, este echivalent cu a afirma că acesta este responsabil pentru acordarea unui astfel de sprijin prin intermediul funcției menționate. Atât într-un caz, cât și în celălalt, funcția reclamantului este cea care, în opinia Consiliului, are o asemenea natură încât implică un rol de sprijin economic și financiar al regimului sirian.

91 Astfel cum subliniază Consiliul, modificările invocate de reclamant nu se explică printr-o schimbare a sensului motivării reținute inițial împotriva acestuia, ci prin intenția de a face mai coerente, numai din punct de vedere literal, diferitele versiuni lingvistice ale actelor atacate.

92 Pe de altă parte, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante, necesitatea unei interpretări uniforme a actelor Uniunii exclude posibilitatea ca, în caz de îndoială, textul unei dispoziții să fie privit în mod izolat, impunând, dimpotrivă, ca acesta să fie interpretat și aplicat în lumina versiunilor existente în celelalte limbi oficiale (a se vedea Hotărârea Curții din 17 noiembrie 2011, Homawoo, C-412/10, Rep., p. I-11603, punctul 28 și jurisprudența citată). Or, în mai multe versiuni lingvistice ale actelor atacate, dintre care în special versiunea în limba engleză, motivarea reținută împotriva reclamantului nu a suferit modificări. Această împrejurare confirmă, dacă mai era nevoie, că esența acestei motivări a rămas identică.

93 Acestea fiind precizate, este necesar să se arate că lectura motivării actelor atacate i-a permis reclamantului să înțeleagă că a fost înscris pe listele cu persoanele vizate de măsurile restrictive împotriva Siriei în considerarea funcției sale profesionale.

94 Confirmarea faptului că reclamantul a înțeles că Consiliul s-a întemeiat pe funcția sa profesională constă în împrejurarea că, în cadrul prezentei acțiuni, reclamantul a invocat un motiv, al treilea, prin care contestă tocmai posibilitatea Consiliului de a adopta măsuri restrictive împotriva sa numai pe baza acestei funcții.

95 Pe de altă parte, având în vedere că motivele alegerii Consiliului au fost indicate în mod clar în actele atacate, Tribunalul este în măsură să evalueze temeinicia acestora.

96 În această privință, trebuie amintit că obligația de motivare a unui act constituie o normă fundamentală de procedură, care trebuie distinsă de problema temeiniciei motivării, aceasta din urmă fiind o componentă a legalității pe fond a actului litigios. Astfel, motivarea unui act constă în exprimarea formală a motivelor pe care se întemeiază acest act. Dacă aceste motive sunt afectate de erori, acestea afectează legalitatea pe fond a actului respectiv, dar nu motivarea acestuia, care poate fi suficientă, chiar dacă cuprinde motive eronate (a se vedea în acest sens Hotărârea Curții din 10 iulie 2008, Bertelsmann și Sony Corporation of America/Impala, C-413/06 P, Rep., p. I-4951, punctul 181, și Hotărârea Consiliul/Bamba, punctul 85 de mai sus, punctul 60).

97 Având în vedere considerațiile precedente, este necesar să se respingă motivul întemeiat pe încălcarea obligației de motivare, temeinicia motivației reținute de Consiliu în privința reclamantului urmând să fie apreciată în cadrul celui de al treilea motiv.

b) Cu privire la primul motiv, întemeiat pe încălcarea dreptului la apărare, a dreptului la un proces echitabil și a dreptului la protecție jurisdicțională efectivă

98 Reclamantul arată că a fost înscris pe lista persoanelor vizate de măsurile restrictive împotriva Siriei, care ar avea caracter penal, fără să fi fost informat în prealabil despre motivele acestei înscrieri și fără să fi fost ascultat cu privire la acest aspect. Necesitatea ca aceste măsuri să producă un efect de surpriză nu ar fi împiedicat organizarea unei audieri înainte de adoptarea lor.

99 În plus, în opinia reclamantului, Consiliul nu și-a îndeplinit obligația de a-i comunica actele atacate, inclusiv motivele înscrierii sale pe listă, deși adresa reclamantului nu putea să nu fie cunoscută. Publicarea unui anunț în Jurnalul Oficial nu i-ar fi dat „posibilitatea concretă” să prezinte observații. Astfel, procedura de reexaminare menționată de un asemenea anunț nu i-ar permite să își susțină punctul de vedere în mod util și nu ar prezenta garanții suficiente. În consecință, nu ar conta că nu a formulat o cerere în acest scop.

100 În sfârșit, reclamantul pretinde că nu a putut să își exercite dreptul la protecție jurisdicțională efectivă, întrucât Consiliul nu i-a comunicat motivele pentru care era vizat de măsurile restrictive împotriva Siriei.

101 Consiliul contestă argumentele reclamantului.

102 Trebuie amintit că dreptul fundamental la respectarea dreptului la apărare în cursul unei proceduri care precedă adoptarea unei măsuri restrictive este expres consacrat la articolul 41 alineatul (2) litera (a) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, căreia articolul 6 alineatul (1) TUE îi recunoaște aceeași valoare juridică cu cea a tratatelor (Hotărârea Curții din 21 decembrie 2011, Franța/People’s Mojahedin Organization of Iran, C-27/09 P, Rep., p. I-13427, punctul 66).

103 Trebuie amintit de asemenea că, potrivit unei jurisprudențe constante, principiul protecției jurisdicționale efective constituie un principiu general al dreptului Uniunii care decurge din tradițiile constituționale comune ale statelor membre și care a fost consacrat la articolele 6 și 13 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, semnată la Roma la 4 noiembrie 1950, acest principiu fiind de altfel reafirmat și la articolul 47 din Carta drepturilor fundamentale

(Hotărârea Curții din 13 martie 2007, Unibet, C-432/05, Rep., p. I-2271, punctul 37, și Hotărârea Curții din 3 septembrie 2008, Kadi și Al Barakaat International Foundation/Consiliul și Comisia, C-402/05 P și C-415/05 P, Rep., p. I-6351, denumită în continuare „Hotărârea Kadi”, punctul 335).

104 În plus, potrivit unei jurisprudențe constante, eficacitatea controlului jurisdicțional, care trebuie să se refere în special la legalitatea motivelor pe care se întemeiază o autoritate a Uniunii pentru înscrierea numelui unei persoane sau al unei entități pe listele cu destinatarii măsurilor restrictive adoptate de autoritatea respectivă, presupune că aceasta din urmă este obligată să comunice aceste motive persoanei sau entității vizate, în măsura posibilului, fie în momentul în care este decisă această înscriere, fie, cel puțin, cât mai repede posibil după înscriere, pentru a le permite acestor destinatari exercitarea în termen a dreptului lor la acțiune (a se vedea în acest sens Hotărârea Kadi, punctul 103 de mai sus, punctul 336).

105 Respectarea acestei obligații de comunicare a motivelor respective este într-adevăr necesară atât pentru a le permite destinatarilor măsurilor restrictive să își apere drepturile în cele mai bune condiții posibile și să decidă în deplină cunoștință de cauză dacă este util să sesizeze instanța Uniunii (a se vedea în acest sens Hotărârea Curții din 15 octombrie 1987, Heylens și alții, 222/86, Rec., p. 4097, punctul 15), cât și pentru a-i permite acesteia din urmă să exercite controlul legalității actului Uniunii în cauză care îi incumbă în temeiul tratatului (Hotărârea Kadi, punctul 103 de mai sus, punctul 337).

106 Or, în conformitate cu cerințele stabilite de această jurisprudență, articolul 21 alineatele (2) și (3) din Decizia 2011/782, articolul 32 alineatele (2) și (3) din Regulamentul nr. 36/2012, articolul 27 alineatele (2) și (3) din Decizia 2012/739 și articolul 30 alineatele (2) și (3) din Decizia 2013/255 prevăd că Consiliul comunică decizia sa, inclusiv motivele includerii în listă, persoanei fizice sau juridice, entității sau organismului în cauză, fie direct, dacă dispune de adresa acesteia, fie prin publicarea unui anunț, oferindu-i posibilitatea de a formula observații. În cazul în care se transmit observații sau se prezintă dovezi substanțiale noi, Consiliul își reexaminează decizia și informează în consecință persoana fizică sau juridică, entitatea sau organismul în cauză.

107 În plus, trebuie amintit, pe de o parte, că rezultă din articolul 25 din Decizia 2011/782, din articolul 31 din Decizia 2012/739 și din articolul 34 din Decizia 2013/255 că aceste decizii se reexaminează permanent și că, pe de altă parte, potrivit articolului 32 alineatul (4) din Regulamentul nr. 36/2012, listele din anexele la regulament se revizuiesc periodic.

108 În speță, ca urmare a adoptării Regulamentului de punere în aplicare nr. 410/2012 și Deciziei de punere în aplicare 2012/256, a fost publicat avizul menționat la punctele 14 și 15 de mai sus, care i-a dat astfel posibilitatea reclamantului să prezinte observații în fața Consiliului.

109 Faptul că această comunicare a avut loc după prima înscriere a reclamantului pe lista persoanelor vizate de măsurile restrictive în cauză nu poate fi considerat în sine o încălcare a dreptului la apărare.

110 În această privință, trebuie amintit că, potrivit jurisprudenței, respectarea dreptului la apărare și în special a dreptului de a fi ascultat cu privire la măsurile restrictive nu impune autorităților Uniunii să comunice motivele înscrierii persoanei sau entității vizate, înaintea înscrierii inițiale a unei persoane sau a unei entități pe lista prin care se impun măsurile restrictive (a se vedea în acest sens Hotărârea Kadi, punctul 103 de mai sus, punctul 338).

111 Astfel, o asemenea comunicare prealabilă ar fi de natură să compromită eficacitatea măsurilor de înghețare a fondurilor și a resurselor economice pe care aceste autorități le impun (a se vedea în acest sens Hotărârea Kadi, punctul 103 de mai sus, punctul 339).

112 În vederea atingerii obiectivului urmărit, astfel de măsuri trebuie, prin însăși natura lor, să beneficieze de un efect de surpriză și să se aplice cu efect imediat (a se vedea în acest sens Hotărârea Kadi, punctul 103 de mai sus, punctul 340).

113 În consecință, Consiliul nu era obligat să audieze reclamantul înainte de prima sa înscriere pe listele cu persoanele vizate de măsurile restrictive împotriva Siriei.

114 Cu toate acestea, în cadrul adoptării Deciziei 2012/739, a Regulamentului de punere în aplicare nr. 363/2013 și a Deciziei 2013/255, care sunt acte ulterioare prin care numele reclamantului a fost menținut pe listele cu numele persoanelor care fac obiectul măsurilor restrictive, argumentul efectului de surpriză al măsurilor respective nu mai poate fi invocat în mod valabil (Hotărârea Tribunalului din 13 septembrie 2013, Makhlouf/Consiliul, T-383/11, punctul 42, și Hotărârea Syrian Lebanese Commercial Bank/Consiliul, punctul 57 de mai sus, punctul 148; a se vedea de asemenea în acest sens și prin analogie Hotărârea Franța/People's Mojahedin Organization of Iran, punctul 102 de mai sus, punctul 62).

115 Totuși, reiese din jurisprudență că dreptul de a fi ascultat înainte de adoptarea actelor prin care se mențin măsuri restrictive în privința persoanelor vizate deja de acestea presupune că Consiliul a reținut noi elemente împotriva acestor persoane (Hotărârea Makhlouf/Consiliul, punctul 114 de mai sus, punctul 43, și Hotărârea Syrian Lebanese Commercial Bank/Consiliul, punctul 57 de mai sus, punctul 149; a se vedea de asemenea în acest sens și prin analogie Hotărârea Franța/People's Mojahedin Organization of Iran, punctul 102 de mai sus, punctul 63).

116 În speță, este necesar să se arate că, atunci când a menținut numele reclamantului pe listele cu persoanele vizate de măsurile restrictive împotriva Siriei, Consiliul nu a reținut elemente noi, care nu au fost aduse la cunoștința reclamantului în urma adoptării actelor privind prima sa înscriere pe listele în cauză. Astfel, după cum s-a constatat la punctele 88-92 de mai sus, înscrierea și menținerea reclamantului pe listele respective se întemeiază pe funcția sa de guvernator al Băncii Centrale a Siriei.

117 Totodată, trebuie amintit că, în conformitate cu dispozițiile amintite la punctele 106 și 107 de mai sus, reclamantul avea posibilitatea, din proprie inițiativă, să prezinte Consiliului observații, fără ca acesta să formuleze o nouă invitație expresă înainte de adoptarea fiecărui act ulterior în lipsa elementelor noi reținute în privința sa.

118 Or, reclamantul nu a utilizat această posibilitate.

119 În aceste împrejurări, trebuie să se considere că reclamantul a avut ocazia timp de mai multe luni să prezinte Consiliului observații și să conteste temeinicia motivelor, astfel cum sunt indicate în mod suficient de clar în actele atacate (a se vedea punctele 93-95 de mai sus), care au condus la înscrierea și la menținerea sa pe listele cu persoanele vizate de măsuri restrictive.

120 În ceea ce privește faptul că Consiliul nu a procedat la audierea reclamantului, este necesar să se constate că nici reglementarea în cauză, nici principiul general al respectării dreptului la apărare nu conferă persoanelor interesate dreptul la o astfel de ascultare (a se vedea Hotărârea din 6 septembrie 2013, Bank Melli Iran/Consiliul, punctul 47 de mai sus, punctul 105 și jurisprudența citată), indiferent dacă este vorba despre prima înscriere sau despre menținerea numelui lor pe listele în cauză.

121 În ceea ce privește argumentul reclamantului referitor la lipsa comunicării individuale a actelor atacate, se poate considera, desigur, că Consiliul cunoștea adresa profesională a reclamantului la Banca Centrală a Siriei, cel puțin începând din 13 iulie 2012, dată la care i-a fost comunicată cererea de sesizare a instanței în cauza T-307/12, în care apare informația potrivit căreia reclamantul are domiciliul la banca menționată, a cărei adresă este precizată (a se vedea punctul 61 de mai sus).

122 Cu toate acestea, trebuie reținut că lipsa unei comunicări individuale a actelor atacate, deși are o incidență asupra momentului în care a început să curgă termenul de introducere a acțiunii, nu justifică, în sine, anularea actelor în discuție. În această privință, reclamantul nu invocă argumente care să demonstreze că, în situația din speță, lipsa unei comunicări individuale a acestor acte la adresa

lui din Siria a avut drept consecință o atingere adusă drepturilor sale care ar justifica anularea actelor respective în măsura în care îl privesc (a se vedea în acest sens Hotărârea din 6 septembrie 2013, Bank Melli Iran/Consiliul, punctul 47 de mai sus, punctele 112 și 113).

123 Având în vedere considerațiile precedente, este necesar să se concluzioneze că dreptul la apărare al reclamantului și dreptul său la protecție jurisdicțională efectivă nu au fost încălcate nici prin înscrierea sa și nici prin menținerea sa pe listele cu persoanele vizate de măsurile restrictive împotriva Siriei, astfel încât prezentul motiv trebuie să fie respins.

c) Cu privire la al treilea motiv, întemeiat pe lipsa dovedirii unei legături suficiente între reclamant și situația care se află la originea adoptării măsurilor restrictive împotriva Siriei, precum și pe încălcarea principiului proporționalității

124 Examinarea celui de al treilea motiv invocat de reclamant, întemeiat pe lipsa dovedirii unei legături suficiente între el și situația care se află la originea adoptării măsurilor restrictive împotriva Siriei, precum și pe încălcarea principiului proporționalității, necesită ca Tribunalul să se pronunțe, mai întâi, asupra intensității controlului pe care trebuie să îl exercite, apoi asupra problemei dacă Consiliul se putea întemeia exclusiv pe funcția profesională a reclamantului și, în sfârșit, asupra celorlalte argumente invocate de reclamant în acest context.

Cu privire la intensitatea controlului exercitat de Tribunal

125 Reclamantul susține că Tribunalul nu poate să se limiteze să verifice verosimilitatea abstractă a motivelor reținute de Consiliu, ci trebuie să se asigure că acesta s-a întemeiat pe informații și pe probe precise și concrete, situație care nu s-ar regăsi în speță. Tribunalul ar trebui să efectueze același tip de control ca acela pe care îl exercită asupra măsurilor restrictive care vizează pretinse activități teroriste.

126 Consiliul arată că, având în vedere puterea largă de apreciere de care dispune în ceea ce privește adoptarea unor măsuri restrictive care vizează o țară terță, Tribunalul nu ar putea să repună în discuție oportunitatea supunerii reclamantului acestor măsuri, în considerarea funcției sale de guvernator al Băncii Centrale a Siriei, cu excepția unei erori vădite. Controlul Tribunalului ar trebui să vizeze exactitatea materială a situației de fapt reținute de Consiliu cu privire la funcția exercitată de reclamant.

127 Trebuie amintit că, potrivit jurisprudenței, în ceea ce privește normele generale care definesc condițiile de aplicare a măsurilor restrictive, Consiliul dispune de o largă putere de apreciere în privința elementelor care trebuie luate în considerare în vederea adoptării unor sancțiuni economice și financiare pe baza articolului 215 TFUE, în conformitate cu o decizie adoptată în virtutea capitolului 2 din titlul V din Tratatul UE, în special în temeiul articolului 29 TUE. Întrucât instanța Uniunii nu poate să aprecieze ea însăși, în locul Consiliului, probele, faptele și împrejurările care justifică adoptarea unor astfel de măsuri, controlul exercitat de instanța menționată trebuie să se limiteze la verificarea respectării regulilor de procedură și de motivare, a exactității materiale a situației de fapt, precum și a absenței unei erori vădite în aprecierea faptelor și a unui abuz de putere. Acest control restrâns se aplică în special aprecierii considerațiilor de oportunitate pe care se bazează astfel de măsuri (Hotărârea Tribunalului din 14 octombrie 2009, Bank Melli Iran/Consiliul, punctul 85 de mai sus, punctul 36, și Hotărârea Tribunalului din 25 aprilie 2013, Gossio/Consiliul, T-130/11, nepublicată în Repertoriu, punctul 57).

128 În ceea ce privește controlul legalității deciziei de includere a numelui unei persoane sau al unei entități pe listele anexate la actele prin care se adoptă măsuri restrictive, instanța Uniunii trebuie să se asigure că această decizie, care are o aplicabilitate individuală pentru persoana în cauză, se întemeiază pe o bază factuală suficient de solidă. Aceasta presupune verificarea faptelor invocate în expunerea de

motive pe care se bazează decizia respectivă, astfel încât controlul jurisdicțional să nu se limiteze la aprecierea verosimilității abstracte a motivelor invocate, ci să privească aspectul dacă respectivele motive – sau cel puțin unul dintre ele, considerat suficient în sine pentru susținerea includerii în cauză – sunt întemeiate. În caz de contestare, revine Consiliului sarcina să demonstreze temeinicia motivelor reținute împotriva persoanei vizate, aceasta din urmă neavând obligația să facă dovada negativă a netemeiniciei motivelor menționate (a se vedea în acest sens Hotărârea Tribunalului din 14 octombrie 2009, Bank Melli Iran/Consiliul, punctul 85 de mai sus, punctul 37, și Hotărârea Tribunalului din 5 decembrie 2012, Qualitest/Consiliul, T-421/11, nepublicată în Repertoriu, punctul 55; a se vedea de asemenea în acest sens și prin analogie Hotărârea Curții din 18 iulie 2013, Comisia și alții/Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, punctele 119 și 121).

129 Pe de altă parte, chestiunea probei comportamentului invocat, care ține de legalitatea pe fond a actului în cauză, implică verificarea aspectului dacă faptele menționate în acest act sunt reale și dacă pot fi calificate drept elemente care justifică aplicarea de măsuri restrictive împotriva persoanei în cauză (Hotărârea Consiliul/Bamba, punctul 85 de mai sus, punctul 60).

130 Temeinicia argumentelor invocate de reclamant în cadrul prezentului motiv trebuie analizată în lumina acestor considerații.

Cu privire la posibilitatea Consiliului de a se întemeia în exclusivitate pe funcția profesională a reclamantului

131 Reclamantul critică faptul că actele atacate nu conțin dovezi care să demonstreze existența unei legături între persoana sa, comportamentul și activitățile sale, pe de o parte, și obiectivele măsurilor restrictive împotriva Siriei, pe de altă parte. În lipsa oricărui element de probă a implicării sale în represiunea împotriva populației civile și a oricărei legături de cauzalitate între comportamentul său și această represiune, simplul fapt că reclamantul ar fi guvernatorul Băncii Centrale a Siriei nu ar justifica adoptarea împotriva sa a unor măsuri restrictive, care ar încălca, în consecință, principiul proporționalității. Articolele de presă prezentate de Consiliu în fața Tribunalului nu ar constitui elemente de probă suficiente pentru a demonstra că a susținut regimul sirian în represiunea menționată.

132 În special, potrivit reclamantului, prin includerea sa pe listele în cauză, Consiliul urmărea în realitate să afecteze mai mult Banca Centrală a Siriei, vizată deja de măsuri restrictive. În această privință, trebuie să se observe faptul că Consiliul a prevăzut derogări de la aplicarea de măsuri restrictive împotriva băncii menționate, ceea ce ar echivala cu o recunoaștere a rolului fundamental al acestei instituții în finanțarea tuturor sectoarelor economiei țării. Ar fi incoerent și disproporționat ca Consiliul să adopte măsuri restrictive împotriva guvernatorului Băncii Centrale a Siriei, recunoscând în același timp necesitatea ca aceasta să poată funcționa în mod normal. Astfel, o asemenea funcționare ar presupune existența unui guvernator la conducerea instituției.

133 Pe de altă parte, faptul de a-l sancționa personal pe reclamant nu ar avea niciun impact asupra activităților Băncii Centrală a Siriei și nici asupra celor ale regimului sirian, luând în considerare în special funcționarea acestei instituții, care nu ar fi comparabilă cu cea a unei întreprinderi private.

134 Consiliul contestă argumentele reclamantului.

135 În primul rând, trebuie amintit că, întrucât măsurile restrictive adoptate prin Decizia 2011/273 nu au avut ca rezultat încetarea represiunii regimului sirian împotriva populației civile, Consiliul a considerat că era necesar să aplice aceste măsuri nu numai persoanelor răspunzătoare de represiunea menționată, ci și persoanelor care beneficiază de politicile promovate de regim sau care îl susțin și persoanelor asociate cu acestea. Aceste dispoziții se găsesc la articolul 18 alineatul (1) și la articolul 19

alineatul (1) din Decizia 2011/782, la articolul 24 alineatul (1) și la articolul 25 alineatul (1) din Decizia 2012/739, precum și la articolul 27 alineatul (1) și, respectiv, la articolul 28 alineatul (1) din Decizia 2013/255.

136 În al doilea rând, trebuie să se observe că, deși noțiunea „susținerea regimului” nu este definită în aceste dispoziții, nimic nu permite să se concluzioneze că pot fi vizate de măsuri restrictive numai persoanele care susțin regimul sirian cu scopul precis de a-i permite să continue activitățile sale de represiune împotriva populației civile. Astfel, având în vedere imposibilitatea Consiliului de a controla în ce scopuri sunt utilizate resursele furnizate acestui regim, era necesar să se adopte măsuri care să afecteze orice formă de sprijin.

137 În al treilea rând, având în vedere extrasul de pe site-ul internet al Băncii Centrale a Siriei prezentat de Consiliu și al cărui conținut nu a fost contestat de reclamant, este cert că misiunea băncii menționate este în special aceea de bancher pentru guvernul acestei țări. În consecință, nu se poate nega faptul că aceasta susține financiar regimul sirian.

138 În al patrulea rând, trebuie constatat că, deși este adevărat că, potrivit jurisprudenței, în caz de contestare, autoritatea competentă a Uniunii este cea care are sarcina să demonstreze temeinicia motivelor reținute împotriva persoanei vizate, aceasta din urmă neavând obligația să facă dovada negativă a netemeiniciei motivelor menționate (Hotărârea Comisia și alții/Kadi, punctul 128 de mai sus, punctul 121), în speță, reclamantul nu a contestat niciodată faptul, reținut de Consiliu ca motiv al înscrierii sale, că este guvernatorul Băncii Centrale a Siriei.

139 În această privință, pe de o parte, deși avea posibilitatea de a se adresa Consiliului în temeiul dispozițiilor menționate la punctul 106 de mai sus, reclamantul nu a declarat în fața acestuia din urmă că, deși era guvernatorul Băncii Centrale a Siriei, nu susținea regimul sirian.

140 Pe de altă parte, în fața Tribunalului, reclamantul se limitează la simple afirmații potrivit cărora el exercita numai funcții de natură administrativă sau tehnică și nu avea o influență veritabilă asupra conducerii Băncii Centrale a Siriei, care este un organism de stat.

141 Ca răspuns la aceste argumente, Consiliul, în anexa la memoriul în apărare, a prezentat două articole de presă din care rezulta în special că reclamantul era în măsură să ia decizii importante referitoare la politica monetară a Siriei.

142 Or, trebuie constatat că aceste articole confirmă faptul că reclamantul, în calitate de guvernator, exercită funcții fundamentale în cadrul Băncii Centrale a Siriei, care nu pot fi calificate drept pur și simplu administrative sau tehnice.

143 Pe de altă parte, este necesar să se observe că o persoană care exercită funcțiile care îi conferă o competență de conducere asupra unei entități vizate de măsuri restrictive poate, ca regulă generală, să fie ea însăși considerată ca fiind implicată în activitățile care au justificat adoptarea măsurilor restrictive vizând entitatea în discuție (a se vedea în acest sens Hotărârea Tribunalului din 12 decembrie 2013, Nabipour și alții/Consiliul, T-58/12, nepublicată în Repertoriu, punctul 110).

144 Or, reclamantul recunoaște el însuși că guvernatorul Băncii Centrale a Siriei se află la conducerea acesteia.

145 În această privință, împrejurarea invocată de reclamant în ședință, potrivit căreia Banca Centrală a Siriei ar fi supusă tutelei politice a ministerului însărcinat cu afacerile economice și financiare, nu este un indiciu că reclamantul, în calitate de autoritate supremă în cadrul băncii respective, nu este implicat în punerea la dispoziție de resurse financiare regimului sirian. Dimpotrivă, aceasta tinde să demonstreze existența unor legături strânse între gestionarea resurselor financiare ale regimului menționat și funcția profesională exercitată de reclamant.

146 În al cincilea rând, este necesar să se stabilească dacă Consiliul a respectat principiul proporționalității, care, potrivit unei jurisprudențe constante, face parte dintre principiile generale ale dreptului Uniunii și impune ca mijloacele puse în aplicare printr-o dispoziție de drept al Uniunii să fie apte să realizeze obiectivele legitime urmărite de reglementarea în cauză și să nu depășească ceea ce este necesar pentru atingerea acestora (Hotărârea Curții din 12 mai 2011, Luxemburg/Parlamentul și Consiliul, C-176/09, Rep., p. I-3727, punctul 61, și Hotărârea Curții din 15 noiembrie 2012, Al-Aqsa/Consiliul și Țările de Jos/Al-Aqsa, C-539/10 P și C-550/10 P, punctul 122).

147 În această privință, mai întâi, trebuie amintit că, astfel cum reiese din considerentele Deciziei 2011/273, Consiliul a instituit măsuri restrictive împotriva unei țări terțe, și anume Siria, ca reacție la represiunea violentă exercitată de autoritățile acestei țări împotriva populației civile. Aceeași preocupare este subiacentă actelor atacate, care sunt în concordanță deplină cu Decizia 2011/273. În continuare, este necesar să se constate că, deși măsurile restrictive în cauză vizau numai conducătorii regimului sirian, iar nu și persoanele care susțineau acest regim, realizarea obiectivelor urmărite de Consiliu ar fi putut fi împiedicată, întrucât acești conducători puteau să obțină ușor sprijinul, în special financiar, de care aveau nevoie pentru continuarea represiunii menționate, prin intermediul altor persoane care ocupau funcții înalte în cadrul principalelor instituții ale statului sirian. În sfârșit, trebuie să se ia în considerare importanța pentru Uniune a obiectivului menținerii păcii și securității internaționale, precum și al protejării populației civile.

148 În consecință, Consiliul putea, fără să încalce principiul proporționalității, să se întemeieze pe funcția deținută de reclamant pentru a considera că acesta se afla într-o poziție de putere și de influență în ceea ce privește susținerea financiară a regimului sirian furnizată de Banca Centrală a Siriei. În consecință, Consiliul putea de asemenea să estimeze în mod legitim că adoptarea unor măsuri represive împotriva reclamantului era de natură să contribuie la exercitarea unei presiuni asupra acestui regim susceptibile să determine încetarea sau să atenueze represiunea împotriva populației civile. Problema dacă actele atacate cuprind pentru reclamant limitări ale drepturilor sale compatibile cu principiul menționat va fi examinată în cadrul celui de al patrulea motiv.

149 În al șaselea rând, trebuie să se observe că nu poate fi atribuită nicio relevanță faptului că Consiliul, atunci când a decis să adopte măsuri restrictive împotriva Băncii Centrale a Siriei, a introdus dispoziții speciale în actele în vigoare la data respectivă prin Decizia 2012/122/PESC a Consiliului din 27 februarie 2012 de modificare a Deciziei 2011/782 (JO L 54, p. 14) și prin Regulamentul (UE) nr. 168/2012 al Consiliului din 27 februarie 2012 de modificare a Regulamentului nr. 36/2012 (JO L 54, p. 1), pentru a prevedea derogări.

150 În această privință, trebuie arătat că, astfel cum subliniază în mod întemeiat Consiliul, aceste derogări privesc în esență transferurile de fonduri către instituții financiare aflate sub jurisdicția statelor membre și destinate să finanțeze schimburile comerciale autorizate de acestea, în special pentru motivul că statele respective au putut demonstra că fondurile în cauză nu vor fi încasate de o persoană sau de o entitate vizată de măsurile restrictive împotriva Siriei.

151 De altfel, prin Regulamentul (UE) nr. 867/2012 al Consiliului din 24 septembrie 2012 de modificare a Regulamentului nr. 36/2012 (JO L 257, p. 1), condițiile necesare pentru aplicarea derogărilor menționate au devenit mai restrictive.

152 Trebuie să se observe, asemenea Consiliului și contrar celor susținute de reclamant, că aceste derogări nu au scopul de a permite Băncii Centrale a Siriei să funcționeze în mod normal, ci numai de a nu penaliza persoanele și entitățile care nu sunt vizate de măsurile restrictive și schimburile comerciale care nu sunt interzise între statele membre și Siria.

153 Întrucât măsurile restrictive care îl afectează personal pe reclamant nu sunt în sine susceptibile să afecteze persoanele și entitățile care nu sunt vizate sau schimburile comerciale care nu sunt interzise, existența derogărilor sus-menționate referitoare la Banca Centrală a Siriei nu conduce la apariția unor contradicții care să repună în discuție adoptarea de măsuri restrictive împotriva reclamantului sau care să permită să se constate încălcarea principiului proporționalității.

154 Având în vedere considerațiile care precedă, este necesar să se concluzioneze că Consiliul nu a săvârșit nicio eroare adoptând măsuri restrictive împotriva reclamantului pentru singurul motiv că acesta era guvernatorul Băncii Centrale a Siriei.

Cu privire la celelalte argumente ale reclamantului

– Cu privire la pretinsa necesitate de a iniția cercetări sau urmărirea penală împotriva reclamantului înainte de a-l înscrie pe lista persoanelor vizate de măsuri restrictive

155 Reclamantul susține că nicio cercetare și nicio urmărire penală nu au fost efectuate împotriva sa anterior înscrierii și menținerii numelui său pe listele în cauză.

156 Consiliul contestă argumentul reclamantului.

157 Trebuie să se observe că reclamantul se întemeiază pe Hotărârea Tribunalului din 9 septembrie 2010, Al-Aqsa/Consiliul (T-348/07, Rep., p. II-4575), care, pe de o parte, a fost anulată prin Hotărârea Al-Aqsa/Consiliul și Țările de Jos/Al-Aqsa, punctul 146 de mai sus, și, pe de altă parte, privea măsuri restrictive adoptate în temeiul Poziției comune 2001/931/PESC a Consiliului din 27 decembrie 2001 privind aplicarea de măsuri specifice pentru combaterea terorismului (JO L 344, p. 93, Ediție specială, 18/vol. 1, p. 179), care instituie condiții diferite de cele cuprinse în actele atacate pentru ca o persoană să poată fi vizată de măsuri restrictive.

158 Astfel, articolul 1 alineatul (4) din poziția comună menționată prevede că lista persoanelor vizate este „întocmită pe baza unor informații precise sau a unor elemente de dosar care arată că s-a luat o decizie de către o autoritate competentă față de persoanele, grupurile și entitățile vizate, fie că este vorba de inițierea unor cercetări sau a urmăririi penale pentru un act terorist ori de tentativa de a săvârși, de a participa la sau de a facilita un astfel de act, bazate pe probe sau indicii serioase și credibile, sau fie că este vorba de o condamnare pentru astfel de fapte”.

159 Or, este necesar să se arate că, în speță, actele atacate nu cuprind nicio prevedere comparabilă cu cea citată la punctul 158 de mai sus.

160 În consecință, prezentul argument trebuie respins.

– Cu privire la nivelul resurselor financiare personale ale reclamantului și la pretinsa lipsă de implicare a sa în politică și în represiunea împotriva populației civile

161 Reclamantul arată, pe de o parte, că resursele sale financiare personale sunt modeste și, pe de altă parte, că nu există nicio dovadă a activităților sale politice sau militare și cu atât mai puțin a implicării sale în represiunea împotriva populației civile.

162 Consiliul contestă argumentele reclamantului.

163 Este necesar să se arate că rezultă în mod clar din actele atacate, iar Consiliul a confirmat aceasta în înscrisurile sale prezentate Tribunalului, că reclamantul a fost vizat de măsurile restrictive în cauză numai din cauza susținerii pe care o aduce regimului sirian în exercitarea funcției sale de guvernator al Băncii Centrale a Siriei. Analiza efectuată la punctele 125-160 de mai sus demonstrează că acest motiv este fondat și suficient.

164 În consecință, prezentele argumente ale reclamantului trebuie respinse ca inoperante.

165 În orice caz, trebuie arătat că nimic din actele atacate nu permite să se considere că adoptarea de măsuri restrictive împotriva unei persoane este condiționată de importanța resurselor de care dispune aceasta.

166 Având în vedere toate considerațiile prezentate în ceea ce privește cel de al treilea motiv, acesta trebuie să fie respins în totalitate.

d) Cu privire la al patrulea motiv, întemeiat pe încălcarea principiului proporționalității, a dreptului de proprietate, a dreptului la respectarea vieții private și de familie, a dreptului la liberă circulație, precum și pe încălcarea normelor naționale și ale Uniunii rezervate cetățenilor statelor membre și ai Uniunii

167 Potrivit reclamantului, înghețarea fondurilor sale rezultată din actele atacate constituie o atingere disproporționată adusă dreptului său de proprietate, protejat în special prin articolul 17 alineatul (1) din Carta drepturilor fundamentale, având în vedere că îl împiedică să dispună în mod liber de bunurile sale fără să fi fost ascultat și fără ca această limitare a dreptului său să fie necesară sau adecvată pentru atingerea obiectivelor urmărite de Consiliu. În pofida caracterului conservator și a aplicabilității lor numai în privința resurselor economice situate în Uniune, măsurile restrictive care i-au fost aplicate l-ar lipsi de dreptul său de proprietate, având în vedere că nu poate dispune de acesta.

168 Pentru motive similare, restricțiile impuse prin măsurile în cauză libertății sale de circulație ar constitui o atingere disproporționată adusă dreptului său la respectarea vieții private și de familie, recunoscut în mod special la articolul 7 din Carta drepturilor fundamentale.

169 În continuare, reclamantul susține că are dublă cetățenie, siriană și franceză, și că, în consecință, trebuie să beneficieze de drepturile conferite cetățenilor Uniunii. Legătura reclamantului cu Franța ar fi confirmată prin faptul că familia sa are reședința în această țară. Deși reclamantul recunoaște că articolul 18 alineatul (2) din Decizia 2011/782 nu obligă statele membre să le refuze propriilor resortisanți accesul pe teritoriul lor, acesta susține că dispoziția respectivă conduce la apariția unei situații ambigue, care nu ar fi în conformitate cu dispozițiile de drept internațional și de drept francez care interzic în mod imperativ un astfel de refuz de acces. În plus, reclamantul amintește că mai multe dispoziții ale dreptului Uniunii garantează oricărui cetățean al Uniunii dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre.

170 În sfârșit, reclamantul subliniază că posibilitățile, prevăzute în actele atacate, de derogare de la restricțiile impuse drepturilor sale nu sunt suficiente, având în vedere că implică o cerere suplimentară formulată *a posteriori*, odată ce s-a adus atingere esenței înseși a drepturilor în cauză, și că acordarea acestor derogări depinde de alegerile discreționare ale Consiliului și ale statelor membre.

171 Consiliul contestă argumentele reclamantului.

Observații introductive

172 Trebuie amintit că dreptul de proprietate face parte dintre principiile generale ale dreptului Uniunii și este consacrat de articolul 17 din Carta drepturilor fundamentale. În ceea ce privește dreptul la respectarea vieții private și de familie, acesta este consacrat de articolul 7 din Carta drepturilor fundamentale (a se vedea în acest sens Hotărârea Curții din 6 decembrie 2012, O. și alții, C-356/11 și C-357/11, punctul 76).

173 Or, potrivit unei jurisprudențe constante, aceste drepturi fundamentale nu beneficiază de o protecție absolută în dreptul Uniunii, ci trebuie să fie luate în considerare în raport cu funcția lor în societate (a se vedea în acest sens Hotărârea Kadi, punctul 103 de mai sus, punctul 355). În consecință, unele limitări pot fi aduse folosinței acestor drepturi, cu condiția ca acestea să răspundă unor obiective de interes general urmărite de Uniune și să nu constituie, față de scopul urmărit, o intervenție excesivă și intolerabilă care ar aduce atingere chiar substanței drepturilor astfel garantate (a se vedea în acest sens Hotărârea Curții din 30 iulie 1996, Bosphorus, C-84/95, Rec., p. I-3953, punctul 21, și Hotărârea Curții Al-Aqsa/Consiliul și Țările de Jos/Al-Aqsa, punctul 146 de mai sus, punctul 121).

174 În ceea ce privește principiul proporționalității, trebuie, pe de o parte, să se facă trimitere la jurisprudența amintită la punctul 146 de mai sus și, pe de altă parte, să se amintească faptul că, potrivit articolului 52 alineatul (1) din Carta drepturilor fundamentale, orice restrângere a exercițiului drepturilor și libertăților recunoscute prin aceasta trebuie să fie prevăzută de lege și să respecte substanța acestor drepturi și libertăți. Cu respectarea principiului proporționalității, pot fi impuse restrângeri numai în cazul în care acestea sunt necesare și numai dacă răspund efectiv obiectivelor de interes general recunoscute de Uniune sau necesității protejării drepturilor și libertăților celorlalți (Hotărârea Curții din 31 ianuarie 2013, McDonagh, C-12/11, punctul 61).

Cu privire la încălcarea dreptului de proprietate

175 Trebuie să se observe că măsurile de înghețare a fondurilor, a activelor financiare și a altor resurse economice ale persoanelor identificate ca susținând regimul sirian impuse prin actele atacate au un caracter de protecție și nu sunt menite să priveze persoanele vizate de proprietatea lor (a se vedea în acest sens și prin analogie Hotărârea Kadi, punctul 103 de mai sus, punctul 358). Totuși, măsurile restrictive în cauză dau naștere în mod incontestabil unei limitări a folosinței dreptului de proprietate (a se vedea în acest sens și prin analogie Hotărârea Al-Aqsa/Consiliul și Țările de Jos/Al-Aqsa, punctul 146 de mai sus, punctul 120).

176 Aceste măsuri sunt „prevăzute de lege” (a se vedea prin analogie Curtea Europeană a Drepturilor Omului, Hotărârea Lavents împotriva Letoniei din 28 noiembrie 2002, nr. 58442/00, § 135), ținând seama de faptul că sunt enunțate în acte având printre altele un caracter general (a se vedea în acest sens Hotărârea Gbagbo și alții/Consiliul, punctul 56 de mai sus, punctul 56; a se vedea de asemenea prin analogie Hotărârea Curții din 9 noiembrie 2010, Volker und Markus Schecke și Eifert, C-92/09 și C-93/09, Rep., p. I-11063, punctul 66) și care au o bază juridică clară în dreptul Uniunii, precum și de faptul că sunt formulate în termeni suficient de precizi în ceea ce privește atât întinderea lor, cât și motivele care justifică aplicarea lor reclamantului (a se vedea punctele 88-94 de mai sus).

177 În ceea ce privește caracterul adecvat al măsurilor în cauză, din perspectiva unui obiectiv de interes general fundamental pentru comunitatea internațională precum protecția populației civile și menținerea păcii și securității internaționale, aceste măsuri nu pot, prin ele însele, să fie considerate inadecvate (a se vedea în acest sens Hotărârea Kadi, punctul 103 de mai sus, punctul 363, și Hotărârea Al-Aqsa/Consiliul și Țările de Jos/Al-Aqsa, punctul 146 de mai sus, punctul 123).

178 În ceea ce privește caracterul lor necesar, trebuie constatat că măsurile alternative și mai puțin restrictive precum un sistem de autorizare prealabilă sau o obligație de a justifica *a posteriori* utilizarea fondurilor plătite nu permit atingerea într-o manieră la fel de eficientă a obiectivului urmărit, și anume exercitarea unei presiuni asupra susținătorilor regimului sirian, în special în privința posibilității de a eluda restricțiile impuse (a se vedea prin analogie Hotărârea Al-Aqsa/Consiliul și Țările de Jos/Al-Aqsa, punctul 146 de mai sus, punctul 125).

179 În plus, trebuie amintit că articolul 19 alineatele (3)-(7) din Decizia 2011/782, articolul 25 alineatele (3)-(11) din Decizia 2012/739, articolul 28 alineatele (3)-(11) din Decizia 2013/255 și articolele 16-18 din Regulamentul nr. 36/2012 prevăd posibilitatea, pe de o parte, a autorizării utilizării fondurilor înghețate pentru necesități esențiale sau pentru îndeplinirea anumitor angajamente și, pe de altă parte, posibilitatea acordării unor autorizări specifice de dezghețare a fondurilor, a altor active financiare sau a altor resurse economice.

180 În sfârșit, trebuie să se observe că menținerea numelui reclamantului pe listele anexate la actele atacate face obiectul unei reexaminări periodice pentru a se asigura că persoanele și entitățile care nu mai îndeplinesc criteriile pentru a figura pe lista în cauză sunt radiate din aceasta (a se vedea prin analogie Hotărârea Kadi, punctul 103 de mai sus, punctul 365, și Hotărârea Al-Aqsa/Consiliul și Țările de Jos/Al-Aqsa, punctul 146 de mai sus, punctul 129).

181 Astfel, trebuie să se concluzioneze că măsurile de înghețare a fondurilor, a activelor financiare și a altor resurse economice ale reclamantului respectă principiul proporționalității și, în consecință, sunt compatibile cu dreptul său de proprietate.

Cu privire la încălcarea dreptului la respectarea vieții private și de familie, a dreptului la liberă circulație, precum și a normelor naționale și ale Uniunii rezervate cetățenilor statelor membre și ai Uniunii

182 Trebuie analizate argumentele invocate de reclamant împotriva măsurilor restrictive referitoare la restricționarea accesului pe teritoriile statelor membre făcând distincție între cazul teritoriului Republicii Franceze, al cărei cetățean este reclamantul, și cazul teritoriilor celorlalte state membre.

– Cu privire la restricționarea accesului pe teritoriul francez

183 Trebuie amintit că Consiliul, la articolul 18 alineatul (1) din Decizia 2011/782, la articolul 24 alineatul (1) din Decizia 2012/739 și la articolul 27 alineatul (1) din Decizia 2013/255 (denumite în continuare „dispozițiile referitoare la restricțiile privind admisia”), a prevăzut următoarele:

„Statele membre iau măsurile necesare pentru a împiedica intrarea pe teritoriul lor sau tranzitarea acestuia de către persoane răspunzătoare de represiunea violentă împotriva populației civile din Siria, de către persoane care beneficiază de pe urma regimului sau care sprijină regimul și de către persoane asociate cu acestea, prevăzute în lista din anexa I.”

184 Cu toate acestea, o dispoziție specială a fost inserată în deciziile menționate la punctul precedent în ceea ce privește resortisanții statelor membre.

185 Astfel, potrivit articolului 18 alineatul (2) din Decizia 2011/782, articolului 24 alineatul (2) din Decizia 2012/739 și articolului 27 alineatul (2) din Decizia 2013/255 (denumite în continuare „dispozițiile privind resortisanții”):

„Alineatul (1) nu obligă un stat membru să refuze intrarea pe teritoriul său a propriilor resortisanți.”

186 Această dispoziție recunoaște astfel competența exclusivă a statelor membre cu privire la aplicarea restricțiilor în cauză propriilor resortisanți. În consecință, în ceea ce privește o persoană care, precum reclamantul, are, pe lângă cetățenia siriană, și cetățenia franceză, dreptul Uniunii nu obligă autoritățile franceze să îi interzică accesul pe teritoriul Republicii Franceze.

187 Ca răspuns la o cerere de informații pe care Tribunalul i-a adresat-o (a se vedea punctele 38 și 39 de mai sus), Republica Franceză a precizat că ea considera dispozițiile privind resortisanții drept o clauză de salvgardare care îi permitea să garanteze cetățenilor proprii dreptul de acces pe teritoriul național, drept care, potrivit acesteia, decurgea în special din valoarea constituțională a libertății de circulație și din articolul 3 din Protocolul nr. 4 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Republica Franceză a explicat de asemenea că reclamantul, ca urmare a simplului fapt că deținea un pașaport francez, care îl identifica drept resortisant francez cu numele André Mayard, putea să călătorească în Franța, și aceasta chiar dacă pașaportul său era de acum expirat.

188 De asemenea, în răspunsul său scris la o întrebare adresată de Tribunal, Consiliul a confirmat că aplicarea dispozițiilor privind resortisanții era de competența statelor membre, care nu erau nici măcar obligate să informeze Consiliul cu privire la faptul că aplicau aceste dispoziții.

189 În aceste împrejurări și întrucât reclamantul nu a contestat nici informațiile furnizate de Republica Franceză și nici răspunsul Consiliului, este necesar să se constate că critica referitoare la pretinsa imposibilitate de a călători în Franța, unde are reședința familia sa, nu are o susținere în fapt și, prin urmare, trebuie respinsă. Situația este aceeași în ceea ce privește pretinsa atingere adusă respectării vieții private și de familie a reclamantului, din moment ce reiese din cele de mai sus că actele atacate nu repun în discuție posibilitatea acestuia de a-și vizita familia în Franța.

– Cu privire la restricția privind libera circulație în Uniune

190 Este necesar să se arate că, în pofida dispozițiilor cu privire la resortisanți, un cetățean al unui stat membru și, prin urmare, și al Uniunii, al cărui nume figurează pe listele cu persoane vizate de dispozițiile referitoare la restricțiile privind admisia, intră în domeniul de aplicare al acestora în ceea ce privește celelalte state membre decât cel a cărui cetățenie o are.

191 Acest lucru rezultă din faptul că dispozițiile referitoare la restricțiile privind admisia, atunci când se adresează altor state membre decât cel al cărui resortisant este o persoană vizată de măsurile restrictive în cauză, nu sunt supuse niciunei derogări specifice pentru cetățenii Uniunii. În consecință, chiar în privința acestor cetățeni, statele membre menționate sunt obligate să aplice pe teritoriul lor restricțiile în cauză. Astfel, dispozițiile cu privire la resortisanți nu se aplică decât teritoriului statului membru al cărui resortisant este o astfel de persoană.

192 Trebuie analizat aspectul dacă situația creată de dispozițiile referitoare la restricțiile privind admisia în privința cetățenilor Uniunii este compatibilă cu drepturile de care dispun aceștia.

193 În acest sens, trebuie amintit că, potrivit articolului 21 alineatul (1) TFUE:

„Orice cetățean al Uniunii are dreptul de liberă circulație și de ședere pe teritoriul statelor membre, sub rezerva limitărilor și condițiilor prevăzute de tratate și de dispozițiile adoptate în vederea aplicării acestora.”

194 Pe de altă parte, potrivit jurisprudenței, dreptul la liberă circulație al cetățenilor Uniunii nu este unul necondiționat (Hotărârea Curții din 10 iulie 2008, Jipa, C-33/07, Rep., p. I-5157, punctul 21, și Hotărârea Curții din 17 noiembrie 2011, Aladzhov, C-434/10, Rep., p. I-11659, punctul 28).

195 Trebuie să se observe că rezerva formulată în a doua parte a tezei de la articolul 21 alineatul (1) TFUE (a se vedea punctul 193 de mai sus) face trimitere la tratate, la plural, ceea ce include și Tratatul UE. Or, restricțiile privind admisia, care figurează în deciziile adoptate în temeiul articolului 29 TUE, sunt în mod evident dispoziții adoptate în aplicarea Tratatului UE.

196 În consecință, este necesar să se constate că, prin adoptarea de acte care intră în domeniul de aplicare al politicii externe și de securitate comune, Consiliul putea în principiu să limiteze dreptul la liberă circulație în Uniune conferit reclamantului de statutul său de cetățean al acesteia. Totuși, trebuie să se verifice dacă Consiliul a acționat cu respectarea principiului proporționalității, astfel cum este definit de jurisprudența amintită la punctele 146 și 174 de mai sus.

197 În această privință, pe de o parte, trebuie arătat că considerațiile prezentate la punctele 177, 178 și 180 de mai sus cu privire la caracterul adecvat, necesar și limitat în timp al măsurilor privind înghețarea fondurilor reclamantului sunt aplicabile prin analogie dispozițiilor referitoare la restricțiile privind admisia. Pe de altă parte, trebuie amintit că, în conformitate cu articolul 18 alineatul (6) din Decizia 2011/782, cu articolul 24 alineatul (6) din Decizia 2012/739 și cu articolul 27 alineatul (6) din Decizia 2013/255, autoritatea competentă dintr-un stat membru poate autoriza intrarea pe teritoriul său, printre altele, în scopuri medicale și umanitare.

198 În ceea ce privește argumentul pe care reclamantul încearcă să îl întemeieze pe Directiva 2004/38/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora, de modificare a Regulamentului (CEE) nr. 1612/68 și de abrogare a Directivelor 64/221/CEE, 68/360/CEE, 72/194/CEE, 73/148/CEE, 75/34/CEE, 75/35/CEE, 90/364/CEE, 90/365/CEE și 93/96/CEE (JO L 158, p. 77, Ediție specială, 05/vol. 7, p. 56), trebuie arătat că dispozițiile referitoare la restricțiile privind admisia, în măsura în care se aplică cetățenilor Uniunii, trebuie să fie considerate drept o *lex specialis* în raport cu directiva menționată, astfel încât aceste dispoziții primează față de directivă în situațiile pe care urmăresc să le reglementeze în mod specific (a se vedea în acest sens și prin analogie Hotărârea Curții din 19 iunie 2003, Mayer Parry Recycling, C-444/00, Rec., p. I-6163, punctul 57, și Hotărârea Tribunalului din 14 iulie 2005, Le Voci/Consiliul, T-371/03, RecFP., p. I-A-209 și II-957, punctul 122).

199 În plus, această *lex specialis* nu face decât să reflecte, pe un plan comun și într-un context special, restricțiile la libera circulație pe care statele membre pot, *uti singuli*, să le aplice anumitor persoane, conform articolului 27 din Directiva 2004/38. Astfel, aceasta din urmă nu acordă cetățenilor Uniunii un drept necondiționat la liberă circulație în Uniune, ci permite statelor membre să restrângă această libertate în special pentru motive de ordine publică sau de siguranță publică, cu respectarea principiului proporționalității (a se vedea în acest sens Hotărârea Jipa, punctul 194 de mai sus, punctele 22 și 29).

200 Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, este necesar să se respingă de asemenea al patrulea motiv și, în consecință, acțiunea în cauza T-307/12 în totalitate.

B – *Cu privire la acțiune în cauza T-408/13*

201 După cum s-a observat la punctul 40 de mai sus, în ședință reclamantul a precizat, în esență, că acțiunea în cauza T-408/13 trebuia considerată ca fiind introdusă în subsidiar, pentru a se ține seama de ipoteza în care Tribunalul ar constata că acțiunea în cauza T-307/12 este inadmisibilă cel puțin în parte.

202 Or, întrucât din cuprinsul punctelor 45-79 de mai sus rezultă că acțiunea în cauza T-307/12 este admisibilă în totalitate, nu mai este necesară pronunțarea cu privire la acțiunea în cauza T-408/13.

Cu privire la cheltuielile de judecată

203 Potrivit articolului 87 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Pe de altă parte, potrivit articolului 87 alineatul (6) din Regulamentul de procedură, cheltuielile de judecată rămân la aprecierea Tribunalului în cazul în care acesta nu se pronunță asupra fondului cauzei.

204 În cauza T-307/12, întrucât reclamantul a căzut în pretenții, se impune obligarea acestuia la plata cheltuielilor de judecată, conform concluziilor Consiliului.

205 În cauza T-408/13, se va face o justă apreciere a împrejurărilor cauzei prin adoptarea deciziei că reclamantul este de asemenea obligat la plata cheltuielilor de judecată. Astfel, nu a mai fost necesar ca Tribunalul să se pronunțe cu privire la acțiunea în cauza respectivă pentru motivul că aceasta a fost formulată în subsidiar, pentru a se ține seama de eventuala inadmisibilitate a acțiunii în cauza T-307/12, care nu fusese însă invocată în niciun mod de Consiliu la data introducerii acțiunii în cauza T-408/13.

Pentru aceste motive,

TRIBUNALUL (Camera a noua extinsă)

declară și hotărăște:

1) **Respinge acțiunea în cauza T-307/12.**

2) **Nu mai este necesară pronunțarea cu privire la acțiunea în cauza T-408/13.**

3) **Îl obligă pe domnul Adib Mayaleh la plata cheltuielilor de judecată.**

Berardis Czúcz Pelikánová

Popescu Buttigieg

Pronunțată astfel în ședință publică la Luxemburg, la 5 noiembrie 2014.

Semnături

Cuprins

Istoricul litigiilor 2

Procedura și concluziile părților 4

În drept 6

A – Cu privire la acțiunea în cauza T-307/12 6

1. Cu privire la admisibilitatea cererilor de adaptare a concluziilor 6

a) Cu privire la cererea de includere în obiectul acțiunii a Deciziei 2012/739 și a Deciziei 2013/255 6

b) Cu privire la cererea de includere în obiectul acțiunii a Regulamentului de punere în aplicare nr. 363/2013 7

Cu privire la obligația de a comunica reclamantului Regulamentul de punere în aplicare nr. 363/2013 8

Cu privire la alternativa între comunicarea directă a Regulamentului de punere în aplicare nr. 363/2013 persoanelor interesate și publicarea unui anunț în Jurnalul Oficial cu privire la acest act 9

Cu privire la modalitățile de comunicare către reclamant a Regulamentului de punere în aplicare nr. 363/2013 10

2. Cu privire la fond 12

a) Cu privire la al doilea motiv, întemeiat pe încălcarea obligației de motivare 12

b) Cu privire la primul motiv, întemeiat pe încălcarea dreptului la apărare, a dreptului la un proces echitabil și a dreptului la protecție jurisdicțională efectivă 14

c) Cu privire la al treilea motiv, întemeiat pe lipsa dovedirii unei legături suficiente între reclamant și situația care se află la originea adoptării măsurilor restrictive împotriva Siriei, precum și pe încălcarea principiului proporționalității 17

Cu privire la intensitatea controlului exercitat de Tribunal 17

Cu privire la posibilitatea Consiliului de a se întemeia în exclusivitate pe funcția profesională a reclamantului 18

Cu privire la celelalte argumente ale reclamantului 21

– Cu privire la pretinsa necesitate de a iniția cercetări sau urmărirea penală împotriva reclamantului înainte de a-l înscrie pe lista persoanelor vizate de măsuri restrictive 21

– Cu privire la nivelul resurselor financiare personale ale reclamantului și la pretinsa lipsă de implicare a sa în politică și în represiunea împotriva populației civile 21

d) Cu privire la al patrulea motiv, întemeiat pe încălcarea principiului proporționalității, a dreptului de proprietate, a dreptului la respectarea vieții private și de familie, a dreptului la liberă circulație, precum și pe încălcarea normelor naționale și ale Uniunii rezervate cetățenilor statelor membre și ai Uniunii 22

Observații introductive 23

Cu privire la încălcarea dreptului de proprietate 23

Cu privire la încălcarea dreptului la respectarea vieții private și de familie, a dreptului la liberă circulație, precum și a normelor naționale și ale Uniunii rezervate cetățenilor statelor membre și ai Uniunii 24

– Cu privire la restricționarea accesului pe teritoriul francez 24

– Cu privire la restricția privind libera circulație în Uniune 25

B – Cu privire la acțiune în cauza T-408/13 26

Cu privire la cheltuielile de judecată 27